

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2015/657

z dnia 5 lutego 2013 r.

w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Niemcy i Austrię na rzecz Bayerische Landesbank
(SA.28487 (C 16/09, ex N 254/09))

(notyfikowana jako dokument nr C(2013) 507)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu państw członkowskich i innych zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 4 grudnia 2008 r. Niemcy zgłosiły Komisji środki pomocy na rzecz banku Bayerische Landesbank (dalej zwanego „BayernLB” lub „Bankiem”) w formie zabezpieczenia przed ryzykiem w wysokości 4,8 mld EUR oraz dokapitalizowania w kwocie 10 mld EUR. W dniu 18 grudnia 2008 r. Komisja zatwierdziła te środki decyzją w sprawie pomocy państwa N 615/08 (dalej zwaną „decyzją w sprawie ratowania”) na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE ⁽²⁾ na okres wynoszący sześć miesięcy; jednak w przypadku przedłożenia w ciągu tych sześciu miesięcy wiarygodnego i uzasadnionego planu restrukturyzacji BayernLB zatwierdzenie to obowiązuje do czasu, aż Komisja ustosunkuje się do tego planu restrukturyzacji ⁽³⁾.
- (2) W grudniu 2008 r. spółka zależna BayernLB – Hypo Group Alpe Adria (dalej zwana „HGAA”) – otrzymała 700 mln EUR od BayernLB i kolejne 900 mln EUR kapitału udziałowego (kapitału podstawowego) od władz austriackich w ramach austriackiego pakietu na rzecz ratowania banków ⁽⁴⁾. Ponadto zgodnie z założeniami wyżej wymienionego pakietu HGAA otrzymała gwarancje w wysokości 1,35 mld EUR dla emisji długu na podstawie programu ramowego na rzecz emisji (Debt Issuance Programme – DIP).
- (3) W dniu 29 kwietnia 2009 r. Niemcy zgłosiły Komisji plan restrukturyzacji BayernLB. W tym samym dniu Austria przedstawiła plan przywrócenia rentowności HGAA.

⁽¹⁾ Dz.U. C 134 z 13.6.2009, s. 31; Dz.U. C 85 z 31.3.2010, s. 21 oraz Dz.U. C 266 z 1.10.2010, s. 5.

⁽²⁾ Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Treść tych dwóch grup postanowień jest zasadniczo identyczna. Na potrzeby niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej należy rozumieć, tam gdzie to stosowne, jako odniesienia do art. 87 i 88 Traktatu WE.

⁽³⁾ Decyzja Komisji z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy państwa N 615/08, BayernLB (Dz.U. C 80 z 3.4.2009, s. 4).

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy państwa nr N 557/08, Staatliche Beihilfenregelung – Maßnahmen nach dem Finanzmarktstabilitäts- und dem Interbankmarktstärkungsgesetz für Kreditinstitute und Versicherungsunternehmen in Österreich (Dz.U. C 3 z 8.1.2009, s. 2), ostatnio przedłużona do dnia 30 czerwca 2011 r. decyzją Komisji z dnia 16 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa nr SA.32018 (2010/N) (Dz.U. C 20 z 21.1.2011, s. 3).

- (4) Pismem z dnia 12 maja 2009 r. Komisja poinformowała Niemcy i Austrię o swojej decyzji o wszczęciu postępowania zgodnie z art. 108 ust. 2 TFUE w odniesieniu do środków przedsięwziętych na rzecz BayernLB i HGAA, ponieważ miała wątpliwości, czy pomoc na restrukturyzację, udzielona BayernLB, była zgodna z rynkiem wewnętrznym oraz czy na podstawie planu restrukturyzacji można zapewnić przywrócenie rentowności BayernLB (dalej zwanej „decyzją o wszczęciu postępowania”) ⁽⁵⁾. Ponadto Komisja miała wątpliwości, czy HGAA jest zasadniczo stabilną instytucją finansową oraz czy wsparcie udzielone HGAA przez Austrię było zgodne z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE ⁽⁶⁾.
- (5) W dniu 23 grudnia 2009 r. HGAA została upaństwowiona. Komisja zatwierdziła ten środek decyzją z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawach pomocy państwa C 16/09 i N 698/09 (dalej zwaną „decyzją w sprawie ratowania HGAA”) ⁽⁷⁾. W tej samej decyzji Komisja rozszerzyła postępowanie na dalsze środki pomocy udzielone przez Austrię na rzecz HGAA, które jej zdaniem należy uwzględnić przy ocenie planu restrukturyzacji BayernLB. Jednocześnie Komisja stwierdziła tymczasową zgodność przedmiotowych środków z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE do czasu przedłożenia wiarygodnego i uzasadnionego planu restrukturyzacji HGAA.
- (6) W dniu 22 czerwca 2010 r. Komisja ponownie rozszerzyła formalne postępowanie wyjaśniające, ponieważ uznała, że przedłożony w dniu 16 kwietnia 2010 r. zmieniony plan restrukturyzacji HGAA ani nie zapewniał przywrócenia rentowności HGAA, ani nie przewidywał odpowiedniego podziału obciążeń związanych z restrukturyzacją i właściwych środków służących ograniczeniu zakłóceń konkurencji. Ponadto Komisja przedłużyła zatwierdzenie pomocy, którą na mocy decyzji w sprawie ratowania HGAA tymczasowo uznała za zgodną z rynkiem wewnętrznym do czasu zakończenia badania planu restrukturyzacji HGAA ⁽⁸⁾.
- (7) W dniu 7 lutego 2011 r. Komisja poinformowała Austrię i Niemcy, że sprawa pomocy państwa N 698/09 (HGAA) ⁽⁹⁾ i sprawa pomocy państwa C 16/09 (BayernLB) będą podlegały oddzielnej weryfikacji. Niniejsza decyzja dotyczy wyłącznie sprawy pomocy państwa C 16/09.
- (8) Komisja powierzyła zewnętrznym ekspertom wycenę zabezpieczenia przed ryzykiem, które zostało tymczasowo zatwierdzone w decyzji w sprawie ratowania, oraz wycenę portfela aktywów, do których odnosi się zabezpieczenie przed ryzykiem. W dniu 16 listopada 2009 r., po rozmowach z Bankiem i władzami niemieckimi, eksperci przedstawili sprawozdanie końcowe.
- (9) W dniu 6 kwietnia 2011 r. Niemcy przekazały przewidywane rachunki zysków i strat w poszczególnych obszarach działalności lub spółkach zależnych/instytucjach. W dniu 13 kwietnia 2011 r. Niemcy przedstawiły szczegółowe informacje na temat przewidywanych aktywów w poszczególnych obszarach działalności oraz przewidywanych zobowiązań w zależności od źródła finansowania. Jednocześnie Niemcy poinformowały o przewidywanych marżach w poszczególnych obszarach działalności dla aktywów oraz w zależności od źródła finansowania dla zobowiązań. Dalsze informacje przekazano w ramach częstej wymiany korespondencji: w dniach 15, 21 i 22 czerwca 2011 r. przedstawiono dodatkowe informacje, które dotyczyły między innymi planowania kapitałowego do 2019 r., w tym przewidywanego wpływu pakietu Bazylea III ⁽¹⁰⁾ na strukturę kapitałową. W dniu 27 września 2011 r. Niemcy przekazały zaktualizowane prognozy finansowe, a w szczególności zaktualizowane dane dotyczące zysków oraz planowania kapitałowego. W dniach 13 i 20 października 2011 r. Komisja otrzymała dalsze informacje na temat zmniejszenia obszarów działalności, a w dniach 4, 5 i 6 czerwca 2012 r. – więcej szczegółów dotyczących prognoz finansowych i zabezpieczenia przed ryzykiem. W dniu 6 czerwca 2012 r. dostarczono zaktualizowane prognozy finansowe, w tym prognozy rachunków zysków i strat dla poszczególnych obszarów działalności, oraz dane dotyczące przewidywanego planowania kapitałowego i potrzeby finansowania. Dalsze odniesienia do prognoz finansowych przedstawionych w planie restrukturyzacji dotyczą danych finansowych przedstawionych w dniu 6 czerwca 2012 r. lub – w przypadku gdy dane finansowe z dnia 6 czerwca 2012 r. nie zawierają żadnych zaktualizowanych danych – już wcześniej przekazanych informacji finansowych.
- (10) Środki pomocy i plan restrukturyzacji BayernLB były przedmiotem licznych spotkań, telekonferencji i innych form wymiany informacji, które miały miejsce od maja 2009 r. do czerwca 2012 r. pomiędzy przedstawicielami władz niemieckich i służbami Komisji.
- (11) Według Niemiec należy przyjąć, że w celu obliczenia kapitału zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) (International Financial Reporting Standards – IFRS) należy skontrolować księgi rachunkowe od dnia 1 stycznia 2013 r.

⁽⁵⁾ Sprawa pomocy państwa C 16/09 (Dz.U. C 134 z 13.6.2009, s. 31).

⁽⁶⁾ Wpływ środków pomocy państwa udzielonych HGAA na Bank jest przedmiotem odrębnej decyzji.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 85 z 31.3.2010, s. 21.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 266 z 1.10.2010, s. 5.

⁽⁹⁾ Dalej zwana SA.32554 (09/C) – Pomoc restrukturyzacyjna na rzecz Hypo Group Alpe Adria.

⁽¹⁰⁾ Pakiet Bazylea III to międzynarodowe ramy regulacyjne dla banków; stanowi zestaw środków na rzecz reform opracowany przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego w celu wzmocnienia regulacji, nadzoru i zarządzania ryzykiem w sektorze bankowym.

- (12) W trakcie postępowania wyjaśniającego władze niemieckie, organy nadzoru finansowego oraz właściciele i pracownicy Banku sami prowadzili intensywne dyskusje na temat planu restrukturyzacji i możliwego harmonogramu spłat.
- (13) W dniu 15 czerwca 2012 r. Niemcy poinformowały Komisję o e-mailu przesłanym w dniu 14 czerwca 2012 r. przez Federalny Urząd Nadzoru Usług Finansowych (BaFin), w którym BaFin stwierdził, że nie zamierza zaakceptować wartości nominalnej nieoprocentowanych pożyczek bawarskiego instrumentu państwowej polityki mieszkaniowej Bayerische Landesbodenkreditanstalt (BayernLabo) jako podstawy obliczenia kapitału w rozumieniu projektu przedmiotowego rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych⁽¹¹⁾, nawet gdyby audytor Banku uznał w swojej opinii z dnia 12 kwietnia 2012 r., że zgodnie z MSSF pożyczki zasadniczo uwzględnia się według ich wartości nominalnej. Kwestia ta nie dotyczy obliczania kapitału na podstawie ogólnie przyjętych zasad rachunkowości (Generally Accepted Accounting Principles – GAAP) zgodnie z niemieckim kodeksem handlowym (HGB).
- (14) W dniu 6 czerwca 2012 r. Niemcy zgłosiły zmieniony plan restrukturyzacji BayernLB, który został następnie uzupełniony informacjami przekazanymi w dniach 12 i 13 czerwca 2012 r.
- (15) Dane dotyczące szacowanych dodatkowych redukcji pozycji ryzyka dla poszczególnych segmentów dostarczono w dniu 20 czerwca 2012 r.
- (16) W dniu 27 czerwca 2012 r. Niemcy przekazały Komisji pierwszy tymczasowy harmonogram spłat.
- (17) W dniu 28 czerwca 2012 r. Niemcy zgłosiły Komisji katalog zobowiązań BayernLB.
- (18) W dniu 25 lipca 2012 r. Komisja wydała decyzję w sprawie zgłoszonej pomocy na restrukturyzację (dalej zwaną „decyzją o restrukturyzacji z 2012 r.”). Pod kątem prawnym decyzja ta jest obciążona błędem, ponieważ nie została przesłana Republice Austrii w jej języku urzędowym, przy czym Austria nie zgodziła się na to, aby język niemiecki nie był wiążącą wersją językową. W związku z tym Komisja musi przyjąć nową decyzję, która zastąpi decyzję o restrukturyzacji z 2012 r. Decyzja o restrukturyzacji z 2012 r. zawiera wiele błędów (w pkt 13, 29, 30, 48, 72, 77, 81, 108, 163, 200, 207 i 210; w tabelach 5, 10, 11 i 12; w odniesieniach do EUR/USD w załączniku I oraz w pkt 29.2 załącznika I i pkt 2 załącznika II), które, biorąc pod uwagę ich charakter, mogłyby być przedmiotem sprostowania. Poprawienie tych błędów w żaden sposób nie wpływa na ocenę stanu faktycznego, przeprowadzoną przez Komisję w decyzji o restrukturyzacji z 2012 r. Z tego względu niniejsza decyzja uwzględnia również sprostowanie wspomnianych błędów.

2. STAN FAKTYCZNY

1. Opis banku będącego beneficjentem⁽¹²⁾

- (19) BayernLB jest niemieckim bankiem krajowym z siedzibą w Monachium. Właścicielami BayernLB są – pośrednio za pośrednictwem BayernLB Holding AG (dalej zwanej „Holdingiem”) – kraj związkowy Bawaria (około 94 %) oraz Bawarski Związek Kas Oszczędnościowych (dalej zwany „Związkiem Kas Oszczędnościowych”; około 6 %) (13).
- (20) Po udzieleniu w 2008 r. pomocy w formie dokapitalizowania (zob. sekcja 2 numer 2 lit. a)) i zabezpieczenia przed ryzykiem (zob. sekcja 2 numer 2 lit. b)) skonsolidowana suma bilansowa koncernu BayernLB (obejmującego BayernLabo, LBS i spółki zależne BayernLB) wynosiła łącznie ok. 422 mld EUR z pozycjami ryzyka⁽¹⁴⁾ w wysokości ok. 198 mld EUR, a liczba pracowników ok. 20 000. Pod koniec 2008 r. BayernLB odnotował straty wynoszące ok. 5 mld EUR. Zdarzenia, które doprowadziły do przyznania środków na rzecz ratowania, o których mowa w sekcji 2 pkt 2 lit. a) i b) niniejszej decyzji, są szczegółowo opisane w decyzji w sprawie ratowania.

(11) Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (COM(2011) 452 final). W dniu 20 lipca 2011 r. Komisja uchwaliła pakiet środków prawodawczych, które mają służyć wzmocnieniu regulacji sektora bankowego. Pakiet ten (tak zwany pakiet CRD IV) przewiduje, że obecnie obowiązujące dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych (dyrektywa 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1) oraz dyrektywa 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 201)) zostaną zastąpione jedną dyrektywą i wyżej wymienionym rozporządzeniem.

(12) Dokładny opis znajduje się w decyzji o wszczęciu postępowania, s. 2.

(13) Przed przedsięwzięciem środków na rzecz ratowania w 2008 r. kraj związkowy Bawaria i Związek Kas Oszczędnościowych posiadały po 50 % udziałów.

(14) BayernLB stosuje termin „pozycje ryzyka” w rozumieniu terminu, jakim organy nadzoru posługują się przy obliczaniu współczynników kapitałowych. W teście warunków skrajnych z grudnia 2011 r. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB) zastosował termin „aktywów ważonych ryzykiem” (AWR) w odniesieniu do pozycji ryzyka BayernLB. Do celów niniejszej decyzji Komisja określa pozycje ryzyka również jako „AWR”.

Tabela 1

Wskaźniki finansowe za okres 2007–2011 (w mln EUR, o ile nie określono inaczej)

Koncern (w mln EUR)	2007	2008	2009	2010	2011
	Stan faktyczny	Stan faktyczny	Stan faktyczny	Stan faktyczny	Stan faktyczny
Marża nadwyżkowa	2 170	2 670	2 561	1 942	1 963
Dochód z prowizji netto	380	584	434	265	262
Wynik z tytułu instrumentów zabezpieczających	27	- 136	98	53	106
Wynik bilansowy	- 238	- 2 138	887	1 043	341
Wynik z tytułu inwestycji i utraty wartości	- 336	- 1 924	- 1 444	- 332	- 206
Pozostały wynik	133	141	461	1	- 37
Dochód całkowity	2 136	- 803	2 997	2 972	2 429
Zabezpieczenie przed ryzykiem w działalności kredytowej	- 115	- 1 656	- 3 277	- 696	- 548
Łączne koszty	- 1 765	- 2 620	- 2 125	- 1 462	- 1 456
Koszty opłat bankowych	0	0	0	- 51	- 74
Koszty restrukturyzacji	0	- 87	- 361	124	- 16
WYNIK PRZED OPODATKOWANIEM	255	- 5 166	- 2 765	885	334
PODATKI	- 80	- 191	- 328	- 294	- 269
WYNIK PO OPODATKOWANIU	175	- 5 358	- 3 093	590	65
Stosunek kosztów do przychodów (z opłatami bankowymi) w %	83	- 326	71	51	63
Aktywa	415 639	421 666	338 818	316 354	309 144
Pozycje ryzyka zgodnie z prawem nadzoru	188 888	197 650	135 788	123 950	118 425
Dochód całkowity/pozycje ryzyka (w bps)	131	57	327	267	223
Liczba pracowników (w tysiącach)	17 891	19 405	17 764	10 383	10 064

- (21) BayernLB jest bankiem handlowym o zasięgu międzynarodowym. Regionalna działalność Banku skupia się na obszarze Niemiec i kilku innych wybranych krajów europejskich. Ponadto BayernLB ma swoje oddziały w ważnych lokalizacjach finansowych takich jak Nowy Jork, Londyn, Paryż i Mediolan.
- (22) Do najważniejszych spółek zależnych/udziałowców BayernLB zalicza się Deutsche Kreditbank AG (DKB), Bawarską Kasę Oszczędnościowo-Budowlaną (LBS), bawarski instrument państwowej polityki mieszkaniowej Bayerische Landesbodenkreditanstalt (BayernLabo), węgierski bank MKB Bank Zrt (MKB) oraz HGAA (do momentu upaństwowienia przez Austrię pod koniec 2009 r.).

- (23) HGAA jest międzynarodową grupą finansową posiadającą sumę bilansową w wysokości 43 mld EUR (2008 r.) oraz aktywa wazone ryzykiem (AWR) w wysokości 32,8 mld EUR. Spółką holdingową koncernu HGAA jest Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HAAB Int.) z siedzibą w Klagenfurcie (Austria). Do czasu upaństwowienia HGAA BayernLB miał 67,08 % udziałów w grupie.
- (24) MKB jest głównym bankiem uniwersalnym na Węgrzech, który specjalizuje się w obsłudze dużych klientów firmowych i zamożnych klientów prywatnych. Obsługuje ok. 350 000 klientów prywatnych i klientów średniej wielkości oraz ok. 3 000 dużych klientów i klientów instytucjonalnych.
- (25) LBS jest podmiotem należącym do BayernLB, który jest niezależny pod względem organizacyjnym i gospodarczym, lecz nie posiada własnej osobowości prawnej. Ponieważ LBS jest podmiotem należącym do BayernLB, jego właścicielami – tak samo jak w przypadku BayernLB – są kraj związkowy Bawaria i Bawarski Związek Kas Oszczędnościowych.
- (26) LBS współpracuje z bawarskimi kasami oszczędnościowymi, które między innymi pełnią funkcję kanałów dystrybucji LBS, i zajmuje w Bawarii czołową pozycję we wspieranej przez państwo działalności ukierunkowanej na oszczędzanie na cele budowlane.
- (27) LBS zawarła ok. 42 % wszystkich nowych umów oszczędnościowo-budowlanych. Na dzień 31 grudnia 2011 r. LBS posiadała sumę bilansową w wysokości 11 mld EUR, udziały w wysokości 9,7 mld EUR oraz niezapłacone należności w połączeniu z pożyczkami budowlanymi w wysokości 1,9 mld EUR. W 2011 r. LBS odnotowała wynik przed opodatkowaniem w wysokości 68 mln EUR.
- (28) BayernLabo jest instytucją wspierającą BayernLB i została założona w 1884 r. w celu sfinansowania projektów infrastrukturalnych. W 1972 r. BayernLabo i Bayerische Gemeindebank połączyły się w drodze fuzji w Bayerische Landesbank Girozentrale, z którego następnie powstał BayernLB. BayernLabo jest niezależną pod względem organizacyjnym i gospodarczym, lecz prawnie niesamodzielną instytucją prawa publicznego funkcjonującą w ramach BayernLB, i w całości podlega odpowiedzialności za zobowiązania ponoszonej przez kraj związkowy Bawaria. Jej roczne sprawozdanie finansowe jest integralną częścią rocznego sprawozdania finansowego BayernLB.
- (29) Pierwotnie BayernLabo zarządzała środkami kraju związkowego Bawaria na rzecz wsparcia finansowego mieszkalnictwa socjalnego, działając jako powiernik. Wartość gotówkowa części tych pożyczek na rzecz mieszkalnictwa socjalnego została oszacowana na początku lat 90. XX w. i następnie kraj związkowy Bawaria wniósł ją do BayernLabo w formie wkładu celowego. Wkład celowy wynosi 612 mln EUR i jego wysokość pozostaje stała.
- (30) Kapitał BayernLabo może być wykorzystywany w celu wsparcia finansowego mieszkalnictwa socjalnego, lecz nie na działalność komercyjną BayernLB (oznacza to, że nie może być wykorzystywany w celu spełnienia określonych w prawie nadzoru bankowego wymogów kapitałowych odnośnie do pożyczek lub innych aktywów).
- (31) Kapitał BayernLabo jest obecnie wynagradzany w następujący sposób: BayernLB płaci krajowi związkowemu Bawaria za wkład celowy wynagrodzenie minimalne w wysokości łącznie [2–5] (*) %, chyba że BayernLB jako całość odnotowuje straty. Za wyrównanie strat pozostałego kapitału BayernLabo BayernLB płaci BayernLabo wynagrodzenie w wysokości [0–1] %. Wynagrodzenie to zostało zatwierdzone w decyzji Komisji 2006/739/WE⁽¹⁵⁾ jako właściwe. Aby zapewnić, że kapitał BayernLabo w dalszym ciągu można traktować jako wysokiej jakości kapitał BayernLB (Tier 1), plan restrukturyzacji przewiduje dostosowanie zasobów kapitałowych oraz rodzaju wynagrodzenia (zob. motywy 81).

2. Środki pomocy

a) Dokapitalizowanie

- (32) W grudniu 2008 r. BayernLB otrzymał od kraju związkowego Bawaria dokapitalizowanie kapitałem podstawowym Tier 1 w wysokości 10 mld EUR⁽¹⁶⁾; kapitał ten obejmował cichy udział w wysokości 3 mld EUR oraz akcje uprzywilejowane o wartości 7 mld EUR. Kupon na cichy udział wynosi 10 % wartości nominalnej i nie ma charakteru kumulatywnego. Wynagrodzenie za akcje uprzywilejowane, które swój status akcji uprzywilejowanych otrzymują na etapie restrukturyzacji, wynosi 10 %. Czas trwania takiego statusu kończy się w momencie pełnej spłaty kwot podlegających klauzuli wycofania oraz cichych udziałów kraju związkowego. Wyплаты dywidend nie łączą się.

(*) Informacje poufne

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 307 z 7.11.2006, s. 81.

⁽¹⁶⁾ Dokapitalizowanie jest szczegółowo opisane w decyzji w sprawie ratowania (motywy 13 i nn.).

- (33) Związek Kas Oszczędnościowych nie brał udziału w dokapitalizowaniu. W rezultacie jego 50-procentowy udział w BayernLB zmniejszył się do 6 % ⁽¹⁷⁾.
- b) *Zabezpieczenie przed ryzykiem w wysokości 4,8 mld EUR*
- (34) Kraj związkowy Bawaria objął portfel papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABS) o wartości nominalnej wynoszącej 21 mld EUR zabezpieczeniem przed ryzykiem w wysokości 4,8 mld EUR ⁽¹⁸⁾.
- (35) Zabezpieczenie przed ryzykiem zabezpiecza BayernLB przed stratami wynikającymi z jego portfela ABS i, udzielając takiej gwarancji, tym samym zapobiega dalszym odpisom. W dniu 19 grudnia 2008 r. kraj związkowy Bawaria wydał odnośne oświadczenie gwarancyjne. Na dzień 31 grudnia 2008 r. (termin referencyjny) portfel ABS miał wartość nominalną wynoszącą 19,589 mld EUR.
- (36) Portfel ABS BayernLB obejmuje różne rodzaje papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami. Około połowy całego portfela stanowią papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką (Residential Mortgage-Backed Securities – RMBS) oraz papiery wartościowe z segmentu zarówno prime, jak i subprime. Do innych papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami należących do portfela zalicza się, między innymi, papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości komercyjnej (Commercial Mortgage-Backed Securities – CMBS), obligacje zabezpieczone długiem (Collateralised Debt Obligations – CDO) oraz inne papiery zabezpieczone aktywami, które odnoszą się do zobowiązań względem klientów komercyjnych i konsumentów (ABS Commercial i ABS Consumer).
- (37) Kraj związkowy Bawaria wydał oświadczenie gwarancyjne na kwotę 4,8 mld EUR, z którego można jednak skorzystać dopiero po tym, jak strata w wysokości 1,2 mld EUR (dalej zwana „pierwszą stratą”), którą musi pokryć BayernLB, zostanie przekroczona oraz wyłącznie w odnośnym zakresie. Cenę transferową oblicza się poprzez odjęcie pierwszej straty (1,2 mld EUR) od wartości nominalnej (19,589 mld EUR) i wynosi ona 18,389 mld EUR.
- (38) Czas trwania zabezpieczenia przed ryzykiem jest powiązany z terminem zapadalności papierów wartościowych w portfelu ABS. Wartość zabezpieczonych papierów wartościowych zmalała z ok. 19,6 mld EUR (stan na grudzień 2008 r.) na 11,9 mld EUR (stan na grudzień 2011 r.). Na podstawie zaktualizowanych prognoz z dnia 31 marca 2012 r. stwierdzono, że do września 2014 r. wartość portfela zmniejszy się do 7 mld EUR. Zważywszy na to, że przede wszystkim dąży się do utrzymania strat na jak najniższym poziomie, ale nie jest pewne, jak będą się kształtowały ceny rynkowe w 2014 r., nie wiadomo więc, czy wówczas będzie możliwe (zasadniczo zamierzone) zbycie pozostałych papierów wartościowych z portfela (tzn. czy będzie ono uzasadnione pod względem gospodarczym) ⁽¹⁹⁾.

Wycena zabezpieczonych aktywów

- (39) Portfel wyceniono w dwóch etapach. Na początku poszczególne operacje oznaczono różnymi kolorami (zielonym, żółtym, czerwonym) za pomocą narzędzia wczesnego ostrzegania (Early Warning Tool, EWT), aby zwrócić uwagę na transakcje problematyczne lub o obniżonej wartości. Za pomocą EWT sporządzono wewnętrzny rating: transakcje oznaczone na żółto lub czerwono zwykle przenoszono do niższego poziomu. Wewnętrzny rating porównano następnie z zewnętrznym ratingiem Moody's. Zewnętrzny rating wprowadzono do CROROM ⁽²⁰⁾, wersja 2.4 Moody's, w celu oszacowania przewidywanych strat dla całego portfela i odpowiednich transz.
- (40) Na podstawie tej metody eksperci Komisji oszacowali rzeczywistą wartość ekonomiczną portfela ABS w momencie przyznania środków na poziomie 83,87 % wartości nominalnej 19,589 mld EUR, tzn. 16,429 mld EUR. W e-mailu z dnia 14 grudnia 2009 r. Niemcy wyjaśniły, że nie zażądały przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy oczekiwanej straty (expected loss). Zestawienie ceny transferowej w wysokości 18,389 mld EUR i rzeczywistej wartości ekonomicznej w wysokości 16,429 mld EUR pokazuje różnicę wynoszącą 1,96 mld EUR.
- (41) Skutek ulgi w kapitale wywołany przez przedmiotowy środek w momencie zabezpieczenia przed ryzykiem oszacowano na 1,28 mld EUR.
- (42) W piśmie z dnia 9 kwietnia 2010 r. BaFin potwierdził dokładność zastosowanej metody oraz dokonanych na jej podstawie obliczeń służących oszacowaniu skutku ulgi w kapitale.

⁽¹⁷⁾ W przedłożonej przez Ernst & Young w dniu 14 stycznia 2010 r. opinii dotyczącej wartości BayernLB na dzień 18 grudnia 2008 r. udział kas oszczędnościowych oszacowano na poziomie [$<$ 5] %. W związku z toczącym się postępowaniem w sprawie pomocy państwa nie podjęto żadnej formalnej decyzji odnośnie do udziału Związku Kas Oszczędnościowych.

⁽¹⁸⁾ Zabezpieczenie przed ryzykiem jest szczegółowo opisane w decyzji w sprawie ratowania (motywy 20 i nn.).

⁽¹⁹⁾ Jak wyjaśniono w motywie 23 decyzji w sprawie ratowania, struktura zbycia była zaplanowana w taki sposób, aby w ciągu sześciu lat od udzielenia gwarancji wartość portfela zmniejszyła się do kwoty poniżej [4–6] mld EUR. Zgodnie ze zgłoszeniem pozostała część portfela powinno się następnie zbyć na rynku w porozumieniu z gwarantem. Dlatego władze bawarskie i Bank uznały, że, jak określono w motywie 23 decyzji w sprawie ratowania, czas trwania zabezpieczenia najprawdopodobniej nie przekroczy sześciu lat.

⁽²⁰⁾ Jest to model symulacyjny Monte Carlo, który służy do obliczania przewidywanych strat w odniesieniu do transz określonego statycznego portfela aktywów. Analitycy ratingowi Moody's Investors Services wykorzystują go do sporządzania ratingów statycznych syntetycznych obligacji zabezpieczonych długiem (CDO). Podobne modele i metody zastosowano w celu obliczenia przewidywanych strat w odniesieniu do innych środków na rzecz aktywów o obniżonej wartości.

Wynagrodzenie zabezpieczenia przed ryzykiem i wycofanie

- (43) BayernLB zmienił wynagrodzenie za zabezpieczenie przed ryzykiem (łącznie z płatnością z tytułu wycofania) z mocą wsteczną na dzień 1 stycznia 2010 r. z 50 punktów bazowych na roczną premię łączną w wysokości 200 mln EUR, która obejmuje następujące elementy składowe:
- i) premię podstawową w wysokości 6,25 % początkowego skutku ulgi w kapitale na dzień 31 grudnia 2008 r. w wysokości 1,28 mld EUR, tzn. 80 mln EUR rocznie;
 - ii) dodatkową premię roczną w wysokości 3,75 % częściowej kwoty gwarancji w wysokości 2 mld EUR, tzn. 75 mln EUR rocznie do 2015 r. oraz
 - iii) roczną płatność specjalną w wysokości 45 mln EUR, płatną do 2015 r.
- c) *Gwarancje na zobowiązania*
- (44) Fundusz Stabilizacji Rynków Finansowych (SoFFin) udzielił BayernLB gwarancji na zobowiązania zgodnie z niemiecką ustawą o stabilizacji rynków finansowych, którą Komisja zatwierdziła jako niemiecki pakiet na rzecz ratowania banków ⁽²¹⁾. Wartość tych gwarancji wynosiła 15 mld EUR, z czego 5 mld EUR przeznaczono na zabezpieczenie emisji w styczniu 2009 r. Pozostałych 10 mld EUR gwarancji na zobowiązania nie wykorzystano i w dniu 16 października 2009 r. zwrócono je gwarantowi, w rezultacie czego gwarancja na zobowiązania udzielona przez SoFFin została zmniejszona do 5 mld EUR. W dniu 23 stycznia 2012 r. zwrócona została ostatnia transza gwarancji na zobowiązania udzielonych przez SoFFin.
- d) *Gwarancja zachowania płynności udzielona przez Austrię*
- (45) W grudniu 2008 r. HGAA – ze względu na liczne odpisy i rozległe straty – otrzymała 700 mln EUR od BayernLB i kolejne 900 mln EUR kapitału udziałowego ⁽²²⁾ (kapitału podstawowego) od Austrii w ramach austriackiego pakietu na rzecz ratowania banków ⁽²³⁾.
- (46) W 2009 r. BayernLB i HGAA zleciły zewnętrznym ekspertom sporządzenie opinii na temat ryzyka kredytowego HGAA. Na podstawie tej opinii oczekiwane straty zmusiły do obniżenia wskaźnika kapitału podstawowego Tier 1 do końca 2009 r. do poziomu poniżej 4 %.
- (47) W rezultacie postawionego właścicielom przez austriackie organy nadzoru finansowego ultimatum, aby do dnia 11 grudnia 2009 r. podjęli konieczne decyzje dotyczące rekapitalizacji HGAA, Austria nabyła od dotychczasowych właścicieli, za symboliczną cenę jednego euro, wszystkie udziały HGAA ⁽²⁴⁾. BayernLB zrezygnował ze wszystkich praw udziałowców, w tym z istniejących wierzytelności w związku z kapitałem uzupełniającym w HGAA (kapitał Tier 2) w wysokości 300 mln EUR ⁽²⁵⁾. Na wypadek, gdyby w celu spełnienia ustawowych minimalnych wymogów kapitałowych konieczne było przedsięwzięcie dalszych środków kapitałowych na rzecz HGAA, ustalono ponadto, że ewentualne dokapitalizowanie będzie podzielone między BayernLB i Austrię w stosunku 3:1. Cały kapitał wniesiony później przez BayernLB na tej podstawie zostałby jednak zaliczony jako kwota [500–550] mln EUR, którą BayernLB przekazał HGAA do celów finansowania i z której BayernLB zrezygnował w ramach ratowania HGAA.
- (48) Aby zapewnić płynność HGAA, BayernLB odnowił instrument wsparcia płynności w wysokości [350–600] mln EUR, który przestał funkcjonować już w dniu 4 grudnia 2009 r. Ponadto ustalono, że istniejące środki pochodzące z finansowania zewnętrznego („finansowania wewnątrzgrupowego”) realizowanego przez BayernLB na rzecz HGAA w wysokości 2,638 mld EUR do końca 2013 r. pozostaną w HGAA. W 2014 r. BayernLB pozostawi jeszcze w HGAA łącznie [650–700] mln EUR, a w 2015 r. [350–400] mln EUR. Za każdą ekspozycję poręcza Austria, na wypadek gdyby HGAA upadła lub przedsięwzięty został inny porównywalny środek gospodarczy, który nie zapewniałby rentowności HGAA.

⁽²¹⁾ Zob. decyzję Komisji z dnia 27 października 2008 r. w sprawie pomocy państwa N 512/08, *Środki pomocy dla instytucji kredytowych w Niemczech*, zastąpioną decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy państwa N 625/08, *Środki pomocy dla instytucji finansowych w Niemczech*, przedłużoną decyzją Komisji z dnia 22 czerwca 2009 r. w sprawie pomocy państwa N 330/09 (Dz.U. C 160 z 14.7.2009, s. 4) oraz decyzją Komisji z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie pomocy państwa N 222/2010 (Dz.U. C 178 z 3.7.2010, s. 1), odnowioną decyzją Komisji z dnia 5 marca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34345 (12/N) (Dz.U. C 108 z 14.4.2012, s. 2), ostatnio przedłużoną decyzją Komisji z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34897 (12/N), jeszcze nieopublikowaną.

⁽²²⁾ Wniesienie kapitału udziałowego nie wiąże się z przyznaniem praw głosu.

⁽²³⁾ Zob. przypis 4.

⁽²⁴⁾ W dniu 23 grudnia 2009 r. Komisja zatwierdziła przedmiotowy środek oraz środki towarzyszące (zob. przypis 7).

⁽²⁵⁾ Ratowanie HGAA przez Republikę Austrii na wspomnianych warunkach oznaczało, że BayernLB musiał odpisać całą wartość księgową HGAA w wysokości 2,3 mld EUR oraz zrezygnować z roszczeń z tytułu już dokonanych płatności w wysokości 825 mln EUR.

e) *Przeniesienie kapitału BayernLabo do BayernLB*

- (49) Znaczna część rezerw BayernLabo, a mianowicie 1 mld EUR, powinna zostać przeniesiona bez wzajemnego świadczenia lub wynagrodzenia do rezerw banku głównego, tzn. BayernLB.

3. Zgłoszony przez Niemcy plan restrukturyzacji

a) *Opis modelu biznesowego*

- (50) BayernLB przedłożył plan restrukturyzacji, w którym opisał, w jaki sposób powinno się przywrócić rentowność Banku do dnia 31 grudnia 2015 r. W planie restrukturyzacji przewidziane są podstawowe zmiany modelu biznesowego BayernLB oraz strategiczna zmiana orientacji działalności Banku. Charakterystyczne cechy nowego modelu biznesowego obejmują obniżony profil ryzyka, większe ukierunkowanie na działalność regionalną oraz zrównoważenie w odniesieniu do finansowania i aktywnej działalności. Zgodnie z planem restrukturyzacji obszary działalności BayernLB powinno się znacznie zmniejszyć, a także skoncentrować się na głównych działaniach, produktach i regionach. Zwiększenie ukierunkowania można osiągnąć, między innymi, poprzez zamknięcie/sprzedaż oddziałów, spółek zależnych i udziałów oraz poprzez zaprzestanie określonych działań.
- (51) Ważnym elementem strategii restrukturyzacji jest rozróżnienie pomiędzy działalnością główną i inną niż główna w poszczególnych jednostkach. Celem BayernLB jest odłączenie się od wszystkich rodzajów działalności innej niż główna.
- (52) W celu realizacji strategicznego podziału działalności głównej i innej niż główna BayernLB stworzył jednostkę restrukturyzacji (Restructuring Unit, RU), która skupia większość rodzajów działalności innej niż główna. W ten sposób BayernLB może skupić się w ramach swojej działalności głównej na przyszłych zadaniach i nie musi zajmować się działalnością inną niż główna.
- (53) BayernLB skupił swoje działania na trzech głównych obszarach:
- (i) główny obszar działalności 1: klienci korporacyjni, klienci średniej wielkości ⁽²⁶⁾ i klienci prywatni;
 - (ii) główny obszar działalności 2: nieruchomości i kasy oszczędnościowe/związki, podmioty publiczne i BayernLabo;
 - (iii) główny obszar działalności 3: rynki.

Główny obszar działalności 1: klienci korporacyjni, klienci średniej wielkości i klienci prywatni

- (54) Grupą docelową obszaru „klientów korporacyjnych” są przedsiębiorstwa z siedzibą w Niemczech, których obrót wynosi co najmniej 1 mld EUR. Dotychczasowa działalność oddziałów zagranicznych, a w szczególności działalność lokalna, zostaje zmniejszona i ograniczona poprzez silniejsze ukierunkowanie na klientów powiązanych z Niemcami ⁽²⁷⁾, przy czym BayernLB będzie oferował zwłaszcza produkty z zakresu bankowości korporacyjnej (w szczególności instrumenty kredytowe) oraz z zakresu finansów strukturyzowanych (finansowanie eksportu i handlu, leasing i finansowanie projektów).
- (55) Klientami docelowymi w ramach obszaru „klientów średniej wielkości” są bawarskie przedsiębiorstwa średniej wielkości, których obrót wynosi pomiędzy 50 mln EUR a 1 mld EUR, przedsiębiorstwa rodzinne oraz inne niemieckie przedsiębiorstwa działające w wybranych regionach Niemiec, w których Bank już jest obecny, jak na przykład w Nadrenii Północnej-Westfalii za pośrednictwem filii w Düsseldorfie. Klientami docelowymi w regionach, w których nie funkcjonują oddziały regionalne, są przedsiębiorstwa, których obrót wynosi od 100 mln EUR do 1 mld EUR. Oprócz instrumentów kredytowych Bank będzie oferował, między innymi, produkty z zakresu finansowania eksportu i handlu, czynności dokumentacyjne, zarządzanie odsetkami i walutą, instrumenty pochodne, lokaty kapitału, obrót płatności i leasing. Ponadto Bank będzie oferował za pośrednictwem kas oszczędnościowych produkty bankowe klientom, których obrót zewnętrzny nie przekracza 50 mln EUR.
- (56) Spółki zależne DKB będą reprezentowały BayernLB w segmentach rynku klientów prywatnych (bankowość detaliczna), podmiotów infrastrukturalnych i klientów prowadzących działalność gospodarczą. W segmencie klientów prywatnych (bankowość detaliczna) oferta produktowa obejmuje rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe oraz karty kredytowe, a także inne produkty bankowości bezpośredniej (finansowanie, lokaty). W segmencie podmiotów infrastrukturalnych działalność DKB skupia się na przedsiębiorstwach użyteczności publicznej oraz na obszarze opieki zdrowotnej. W segmencie klientów prowadzących działalność gospodarczą działalność DKB koncentruje się na klientach w wybranych branżach takich jak rolnictwo i żywność, inżynieria środowiska, turystyka oraz wolne zawody (adwokaci, notariusze, doradcy podatkowi itd.).

⁽²⁶⁾ Zakres unijnej definicji małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) nie pokrywa się z zakresem pojęcia przedsiębiorstw średniej wielkości stosowanego w Niemczech; do celów niniejszej decyzji pojęcie przedsiębiorstw średniej wielkości obejmuje przedsiębiorstwa, których obrót wynosi do 1 mld EUR.

⁽²⁷⁾ Pojęcie „klientów powiązanych z Niemcami” jest wyjaśnione w załączniku I, pkt 6.

Główny obszar działalności 2: Nieruchomości i kasy oszczędnościowe/związki, podmioty publiczne i BayernLabo

- (57) Działalność BayernLB na rynku nieruchomości skupia się na niemieckich klientach. BayernLB będzie jednak obsługiwać także klientów międzynarodowych powiązanych z Niemcami. W segmencie nieruchomości komercyjnych działalność Banku obejmuje finansowanie portfeli, finansowanie usług świadczonych przez wykonawców budów i deweloperów oraz finansowanie zasobów w ramach gospodarki mieszkaniowej, a także finansowanie funduszy nieruchomości. W odniesieniu do nieruchomości mieszkalnych Bank oferuje usługi na rzecz przedsiębiorstw mieszkaniowych i finansowania budownictwa mieszkaniowego. W segmencie zarządzania nieruchomościami działalność Banku koncentruje się przede wszystkim na nieruchomościach hotelowych oraz na nieruchomościach z zakresu opieki zdrowotnej.
- (58) BayernLB będzie w dalszym ciągu współpracować z bawarskimi i, w mniejszym stopniu, innymi niemieckimi kasami oszczędnościowymi. Bank będzie oferować kasom oszczędnościowym produkty i usługi jako uzupełnienie ich własnych palet produktów oraz będzie pełnić funkcję banku centralnego kas oszczędnościowych.
- (59) W sektorze publicznym BayernLB oferuje klientom różne produkty finansowe oraz inne powiązane usługi w ramach, między innymi, publiczno-prywatnych projektów partnerskich. Poza produktami w zakresie zarządzania płynnością BayernLB nie będzie oferować podmiotom publicznym spoza Bawarii żadnych nowych produktów kredytowych. Ponadto mogą być oferowane możliwości finansowania publiczno-prywatnych projektów partnerskich i działalności eksportowej, a także finansowania projektów, o ile leżą one w interesie klientów powiązanych z Niemcami.
- (60) Za pośrednictwem BayernLabo BayernLB przekazuje środki państwowe na sfinansowanie projektów w zakresie budownictwa mieszkaniowego w Bawarii. BayernLabo koncentruje się na klientach prywatnych, osobach prawnych, które zajmują się budową lub modernizacją mieszkań w Bawarii, oraz na państwowych jednostkach organizacyjnych. Oprócz tego BayernLabo oferuje produkty finansowe dla państwowych jednostek organizacyjnych oraz ich związków celowych. Działalność ta pozostaje jednak ograniczona do obszaru kraju związkowego Bawaria.

Główny obszar działalności 3: Rynki

- (61) Oferta BayernLB obejmuje produkty finansowe (commodities, short-term interest rates, fixed income derivatives, foreign exchange), produkty rynku kapitałowego (produkty o stałym dochodzie, produkty strukturyzowane dla certyfikacji detalicznej, strukturyzowane produkty oprocentowane i egzekucja akcji) oraz produkty finansowania (pożyczki międzynarodowe i finansowanie krajowe). Produkty te są przeznaczone dla instytucji finansowych i klientów instytucjonalnych takich jak towarzystwa ubezpieczeniowe, fundacje i kościoły. Ten obszar działalności ogranicza się do działalności mającej związek z klientem; handel prywatny (proprietary trading), z wyjątkiem działalności finansowej, zostaje całkowicie wstrzymany. Ponadto zostaje znacznie ograniczona współpraca kredytowa z innymi bankami.

b) *Ograniczenie działalności*

- (62) BayernLB zamknął już swoje oddziały w Pekinie, Tokio, Montrealu, Bombaju, Kijowie, Hongkongu i Szanghaju. Przyszła reprezentacja międzynarodowa Banku będzie się ograniczała do znacznie zmniejszonych oddziałów w Paryżu, Nowym Jorku, Londynie i Mediolanie.
- (63) Bank sprzedaje niektóre spółki zależne/udziały. Przewiduje się sprzedaż LBS Związkowi Kas Oszczędnościowych. Cena sprzedaży w wysokości 818,3 mln EUR opiera się na wspólnej opinii wydanej przez dwóch ekspertów w dniu 30 maja 2012 r. i odpowiada wartości LBS na dzień 30 czerwca 2012 r. W odniesieniu do ustalenia ceny Niemcy uważają, że zwykły inwestor prywatny przy ustalaniu ceny zastosowałby potrącenie ze względu na ponoszone ryzyko rynkowe, uwzględniając to, że kasy oszczędnościowe są najważniejszym kanałem zbytu produktów LBS. W opinii ekspertów argument ten nie został uwzględniony. Dlatego Komisja nie należała na przeprowadzenie procedury zamówień publicznych, ponieważ uznała za mało prawdopodobne, aby w drodze procedury zamówień publicznych można było uzyskać większy dochód ze sprzedaży niż w przypadku sprzedaży na rzecz Związku Kas Oszczędnościowych.
- (64) Ponadto Bank zrezygnuje z działalności w Europie Wschodniej (segment „Europy Wschodniej”), a w szczególności sprzeda swoją węgierską spółkę zależną – bank MKB. W pierwotnym planie restrukturyzacji BayernLB przewidział sprzedaż MKB na rzecz [...]. Ze względu na niepewną sytuację polityczną i gospodarczą na Węgrzech⁽²⁸⁾ i jej wpływ na dane finansowe MKB krótkoterminowa sprzedaż MKB wydała się dla BayernLB mało prawdopodobna, w związku z czym BayernLB postanowił przełożyć sprzedaż MKB na [...].
- (65) Ponadto BayernLB będzie ciągle zmniejszać ryzyko związane ze swoimi pozostałymi głównymi obszarami działalności. Z tego względu powinno się wstrzymać te rodzaje działalności, które są mocno uzależnione od rozwoju rynków kapitałowych, np. handel prywatny (proprietary trading), papiery wartościowe zabezpieczone aktywami oraz finansowanie akwizycji transakcyjnej. Oprócz tego konieczne jest znaczne ograniczenie transakcji o podwyższonym ryzyku oraz związanych z intensywnym finansowaniem, zawieranych z klientami międzynarodowymi; takie transakcje mogą być zawierane wyłącznie z klientami powiązanych z Niemcami.

⁽²⁸⁾ W szczególności ze względu na niedawno wprowadzoną opłatę bankową, która nie jest obliczana na podstawie zysku, oraz przepisy ustawy o spłaceniu kredytów w walutach obcych; w odniesieniu do obydwóch środków do Komisji wpłynęły liczne skargi.

- (66) Z segmentu „klientów korporacyjnych” wykluczone zostaną transakcje zawierane z klientami firmowymi oraz opcje finansowania projektów na rzecz klientów niepowiązanych z Niemcami.
- (67) W oddziałach zagranicznych konieczne jest wstrzymanie transakcji dotyczących nieruchomości, zawieranych z klientami niepowiązanych z Niemcami.
- (68) Ponadto zostaje znacznie ograniczona współpraca kredytowa z innymi bankami; wstrzymane zostają również transakcje z użyciem środków własnych.
- (69) Bank zobowiązuje się do zmniejszenia swojej sumy bilansowej w wysokości 421,7 mld EUR (stan na 2008 r.) do końca 2015 r. do 239,4 mld EUR. Suma bilansowa zmniejszona do 239,4 mld EUR odpowiada – na podobnej podstawie odnoszącej się do 2008 r. – sumie bilansowej wynoszącej ok. 206 mld EUR oraz tym samym redukcji sumy bilansowej o ok. 51 % (tzw. podstawa w ujęciu *like-for-like*).

c) *Ukierunkowanie na działalność regionalną*

- (70) Pod koniec 2010 r. 58 % pozycji kredytowych BayernLB przypadło na Niemcy i 74 % na Europę (region geograficzny). Najważniejsze pozycje walut obcych BayernLB są wyrażone w dolarach amerykańskich, funtach brytyjskich i frankach szwajcarskich (zob. tabela 2), przy czym pod koniec 2010 r. 24 % aktywów Banku było wyrażonych w innej walucie niż w euro.

Tabela 2

Aktywa i pasywa w walucie obcej, koniec 2010 r.

	AKTYWA	PASYWA
CHF	12 994	9 384
GBP	14 752	11 736
USD	33 913	23 169
Pozostałe waluty	14 690	14 942

- (71) Pod koniec 2010 r. [30–50] % aktywów wyrażonych w USD było zaksięgowanych w jednostce restrukturyzacji. Pod koniec 2010 r. oddziały BayernLB w Nowym Jorku i Londynie posiadały [30–50] % aktywów USD lub [50–70] % aktywów GBP.
- (72) W segmencie klientów korporacyjnych BayernLB oprócz pożyczek dla przedsiębiorstw oferuje również pożyczki na finansowanie projektów. Pod koniec 2010 r. z pożyczek zaksięgowanych w segmencie klientów korporacyjnych, opiewających na kwotę [23–29] mld EUR, [9–14] mld EUR przypadło na pożyczki dla przedsiębiorstw. Pozostałe [12–17] mld EUR zasadniczo przypadło na pożyczki na finansowanie projektów oraz inne kredyty strukturyzowane (*structured finance*). Pożyczki na finansowanie projektów doprowadziły do znaczącej ekspozycji Banku wobec państw trzecich. Pod koniec 2011 r. tylko [2–5] % środków przypadających na pożyczki na finansowanie projektów znajdowało się w Niemczech; najwięcej środków znajdowało się w Stanach Zjednoczonych Ameryki, w Wielkiej Brytanii oraz w [państwo na Bliskim Wschodzie]. Nowe pożyczki udzielone w Nowym Jorku w latach 2009–2011 tylko w [12–15] % odnosiły się do projektów/przedsięwzięć z udziałem klientów niemieckich; w przypadku pożyczek na finansowanie projektów, udzielonych w tym samym czasie w krajach leżących na obszarze Europy, Bliskiego Wschodu oraz Afryki (dalej zwanych „EMEA”), odsetek ten wyniósł [55–60] %.
- (73) W odniesieniu do silniejszego skoncentrowania się przez Bank na swoim głównym rynku w Bawarii i Niemczech BayernLB zobowiązał się do ograniczenia swojej działalności do klientów powiązanych z Niemcami oraz, jak wyraźnie określono w przedłożonym przez Niemcy katalogu zobowiązań, do znacznego zminimalizowania swojej działalności międzynarodowej.

d) *Środki na rzecz zwiększenia wysokości kapitału*

- (74) W trakcie postępowania wyjaśniającego władze niemieckie, organy nadzoru finansowego oraz właściciele i pracownicy Banku sami prowadzili intensywne dyskusje na temat zmienionego planu restrukturyzacji i możliwego harmonogramu spłat.
- (75) Nie ma wątpliwości co do tego, że zgodnie z pakietem Bazylea III ciche udziały (poza pomocą państwa) nie będą już uznawane za kapitał podstawowy Tier 1 i tym samym od 2013 r. utracą w pełni możliwość kwalifikowania jako kapitał nadzorowany Tier 1.

- (76) Wartość cichych udziałów poszczególnych bawarskich kas oszczędnościowych w ramach BayernLB wynosi obecnie łącznie [700–750] mln EUR; [...] ⁽²⁹⁾. Te ciche udziały są bezterminowe, tzn. nie mają terminu zapadalności i w rezultacie pozostają w Banku, chyba że zostaną zwrócone z jego polecenia.
- (77) Związek Kas Oszczędnościowych i BayernLB uzgodnili, że wszystkie bezterminowe ciche udziały posiadane przez poszczególne bawarskie kasy oszczędnościowe, zostaną [...] zwrócone i niezwłocznie ponownie zainwestowane przez Związek Kas Oszczędnościowych poprzez dokapitalizowanie Holdingu BayernLB ⁽³⁰⁾.
- (78) Ponadto Związek Kas Oszczędnościowych przekaże Holdingowi BayernLB dalsze [22–62] mln EUR. Nowe udziały Związku Kas Oszczędnościowych są ustalane na podstawie wartości BayernLB Holding AG, którą wycenia się zgodnie ze standardem wyceny IdW S1 opracowanym przez niemiecki Instytut Biegłych Rewidentów (IdW). Kwota udziału Związku Kas Oszczędnościowych może wynosić maksymalnie 25 %, przy czym w każdym razie musi być niższa od mniejszości blokującej (25 % + jeden głos).
- (79) Również cichy udział kraju związkowego Bawaria w wysokości 3 mld EUR utraci od 2018 r. w pełni możliwość kwalifikowania jako kapitał nadzorowany Tier 1. Ponadto kraj związkowy Bawaria poinformował publicznie, że chce otrzymać od BayernLB zwrot cichego udziału w wysokości 3 mld EUR. BayernLB wahał się jednak przed zwrotem cichego udziału, aby nie narażać rezerw kapitału własnego zgodnie z prawem nadzoru. BaFin wyjaśnił ustnie Komisji, że jego zdaniem Bank potrzebuje nie tylko wskaźnika kapitału podstawowego na poziomie 9 % określonego przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (dalej zwanego „kapitałem podstawowym EUNB”), lecz także dużej rezerwy kapitału własnego, która zgodnie z modelem biznesowym danego Banku powinna wynosić co najmniej 0,5 % do 1 %.
- (80) Poza tym Bank poinformował, że na podstawie testu warunków skrajnych EUNB, przeprowadzonego w czerwcu 2011 r. z uwzględnieniem scenariusza kryzysowego, uważa, że taki bufor w postaci kapitału własnego jest rozsądny. Władze nadzorcze z zadowoleniem przyjęły takie rozważne podejście. Z tego względu Niemcy nie mogły przedstawić Komisji propozycji ewentualnego zwrotu cichego udziału.
- (81) Ponadto BaFin zwrócił uwagę, że w przyszłości kapitał BayernLabo może zostać potraktowany [inaczej]. W związku z tym BayernLB zamierza przeksięgować znaczną część rezerw BayernLabo (1 mld EUR) na bank główny. Wkład celowy (zob. motywy 29 i 31) pozostaje jednak w BayernLabo i dalej będzie wykorzystywany do wykonywania ustawowych zadań wspierających BayernLabo. Kapitał pozostający w BayernLabo zostanie rewaloryzowany, tak aby można go było uznać za kapitał podstawowy EUNB, zważywszy na to, że pełni on nieograniczoną funkcję w zakresie wyrównywania strat oraz jest wynagradzany poprzez dywidendy.

e) *Opis planowania finansowego*

- (82) W motywach 83 i nn. opisane są takie zagadnienia jak założenia planowania finansowego, regulacje w zakresie nadzoru bankowego, prognozowane wskaźniki, rentowność poszczególnych obszarów działalności oraz prognozy dla MKB.

— *Założenia planowania*

- (83) W odniesieniu do krótkoterminowych prognoz PKB i prognoz walutowych (tj. na lata 2012–2013) BayernLB stosuje metodę opierającą się na ważonych prognozach międzynarodowych instytutów, prognozach koniunkturalnych prywatnych instytutów badań gospodarczych oraz na danych wewnętrznego działu badawczego BayernLB. W odniesieniu do długoterminowych prognoz PKB, które wykraczają poza 2013 r., BayernLB wychodzi w swoich szacunkach z założenia, że długoterminowy potencjał gospodarki będzie określał jej wzrost. W ramach planowania wewnętrznego BayernLB uwzględni zasadniczo konserwatywne prognozy. Drobne odchylenia od wstępnych szacunków innych instytucji wynikają z zaokrąglenia (np. prognoza dla strefy euro na 2013 r.: MFW: 0,9 %; BayernLB i Komisja: 1 %).
- (84) Prognoza BayernLB dla dolara amerykańskiego opiera się na założeniu, że w 2013 r. wartość dolara amerykańskiego będzie wynosiła [...]. W latach 2015–2016 wartość dolara w stosunku do euro będzie wynosiła [...]. BayernLB uzasadnia to oczekiwanym [...] w finansach publicznych USA oraz tym, że Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oszacowała kurs walutowy [...], parytet siły nabywczej (PPP) [...], na 1,25 USD dla 2011 r. Ponieważ stopa wzrostu inflacji w USA prawdopodobnie będzie wyższa od tej w strefie euro, zdaniem BayernLB PPP będzie kształtował się w 2016 r. na poziomie zbliżonym do 1,30 USD.
- (85) Prognozy BayernLB dla zmiany stóp procentowych opierają się na obecnie bardzo niskim poziomie stóp procentowych. BayernLB zakłada stopniową normalizację, tzn. zmianę z obecnie niskiego poziomu stóp procentowych do odpowiedniego poziomu (fair value); opiera się przy tym na prognozach wzrostu i inflacji oraz na właściwych wypowiedziach dotyczących przyszłej polityki pieniężnej.

⁽²⁹⁾ Ponieważ w ostatnich latach BayernLB odnotowywał straty, ciche udziały kas oszczędnościowych w stracie musiały zostać odpisane z ich wartości nominalnej wynoszącej [770–810] mln EUR na [700–750] mln EUR.

⁽³⁰⁾ Alternatywnie ciche udziały można również przekształcić w kapitał własny, bez konieczności jego zwrotu i następnie ponownego wniesienia.

- (86) Niemcy przekazały Komisji informacje, z których wynika, że prognozy PKB BayernLB były bardzo zbliżone do ogólnych szacunków dużych instytucji międzynarodowych takich jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) czy Komisja.
- (87) Najnowsze zaktualizowane prognozy z czerwca 2012 r. opierają się na założeniach przyjętych w maju 2012 r. W swoich zaktualizowanych prognozach finansowych z czerwca 2012 r. BayernLB zmienił szereg założeń planowania w ramach gospodarki narodowej oraz zweryfikował swoją prognozę w szczególności pod kątem obecnie bardzo niskiego poziomu stóp procentowych (zob. tabela 3).

Tabela 3

Założenia prognoz finansowych

Rok	2012 (%)	2013 (%)	2014 (%)	2015 (%)
5-letnia stopa procentowa (wcześniejsze planowanie)	[...]	[...]	[...]	[...]
5-letnia stopa procentowa (aktualizacja, czerwiec 2012 r.)	[...]	[...]	[...]	[...]
EUR/USD	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]	[1,10–1,60]

- (88) Przy określaniu prognozowanych wyników BayernLB, z powodów specyficznych dla przedsiębiorstwa, dokonał szeregu ujemnych dostosowań. Na przykład przyjął ostrożniejsze prognozy podatkowe (tzn. wyższą efektywną stawkę podatkową), ustalił wyższe koszty operacyjne, aby uwzględnić niekorzystną decyzję Federalnego Sądu Pracy, oraz zaktualizował wynik walutowych transakcji wymiany płatności (cross currency hedge) odpowiednio do stanu na koniec 2011 r. ⁽³¹⁾.
- (89) BayernLB przedłożył analizę wrażliwości kursu wymiany swoich prognoz finansowych dla USD, CHF i GBP. Z przedstawionych informacji wynika, że dochód netto z tytułu odsetek w największym stopniu reaguje na wahania kursu wymiany USD. W przypadku wyższego kursu wymiany EUR/USD prognozy dla dochodu netto z tytułu odsetek wykazują tendencję zniżkową, natomiast w przypadku niższego kursu wymiany – tendencję wzrostową.

— Prognozy finansowe

- (90) Niemcy dostarczyły szczegółowe prognozy finansowe dla zmiany liczby aktywów, marż i pozycji ryzyka w poszczególnych obszarach działalności, a także dla przewidywanego finansowania z poszczególnych źródeł refinansowania z uwzględnieniem odpowiednich marż.
- (91) W tabeli 4 przedstawione są wskaźniki planu restrukturyzacji.

Tabela 4

Wskaźniki planu restrukturyzacji

Koncern (w mln EUR)	2012	2013	2014	2015	2016
	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Marża nadwyżkowa	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dochód z prowizji netto	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Wynik z tytułu instrumentów zabezpieczających	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Wynik bilansowy	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Wynik z tytułu inwestycji i utraty wartości	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Pozostały wynik	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

⁽³¹⁾ Dla pełnego obrazu sytuacji należy w tym kontekście wspomnieć również o dwóch dodatknych dostosowaniach: pierwsze wynikało z aktualizacji oczekiwanego skutku pakietu Bazylea III ([...] EUR), a drugie – z aktualizacji planowania jednostki restrukturyzacji ([...] mln EUR).

Koncern (w mln EUR)	2012	2013	2014	2015	2016
	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan
Dochód całkowity	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]	[2 300–2 800]
Zabezpieczenie przed ryzykiem w działalności kredytowej	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Łączne koszty	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Koszty opłat bankowych	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Koszty restrukturyzacji	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
WYNIK PRZED OPODATKOWANIEM	[0–500]	[500–1 000]	[500–1 000]	[500–1 000]	[700–1 200]
PODATKI DOCHODOWE	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
WYNIK PO OPODATKOWANIU	[0–500]	[200–700]	[200–700]	[400–900]	[400–900]
Stosunek kosztów do przychodów (z opłatami bankowymi) w %	[60–75]	[50–60]	[50–60]	[45–55]	[45–55]
Aktywa	[250 000–280 000]	[250 000–280 000]	[240 000–270 000]	[220 000–250 000]	[220 000–250 000]
Pozycje ryzyka zgodnie z prawem nadzoru	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Dochód całkowity/pozycje ryzyka (w bps)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Liczba pracowników (w tysiącach)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...] (**)
Zwrot z zaangażowanego kapitału (RoE) na podstawie wskaźnika kapitałowego 10 % (*)	[0–5]	[3–8]	[3–8]	[3–8]	[5–10]

(*) Do celów swoich obliczeń zwrotu z zaangażowanego kapitału (RoE) BayernLB przyjmuje wskaźnik kapitałowy 10 %.

(**) Łącznie z MKB, który musi zostać sprzedany najpóźniej do [...]; [...] bez siły roboczej MKB.

- (92) W teście warunków skrajnych EUNB z grudnia 2011 r. wyliczony przez EUNB wskaźnik kapitału podstawowego BayernLB wyniósł 10 %. W okresie restrukturyzacji Bank będzie osiągał coraz większe zyski.

— Prognozy dla poszczególnych obszarów działalności i zysków

Tabela 5

Prognozy dla poszczególnych obszarów działalności i zysków

Obszar działalności	RoE po opodatkowaniu (*)			AWR (w mld EUR)		Zmiana AWR
	2011 (%)	2012 (%)	2016 (%)	2011	2016	2011–2016 (%)
Klienci korporacyjni i klienci średniej wielkości	8,3	[3–8]	[5–10]	27,3	[29–31]	+ [6–14]
DKB	4,7	[3–8]	[5–10]	31,1	[38–41]	+ [21–31]

Obszar działalności	RoE po opodatkowaniu (*)			AWR (w mld EUR)		Zmiana AWR
	2011 (%)	2012 (%)	2016 (%)	2011	2016	2011–2016 (%)
Nieruchomości	9,8	[3–8]	[5–10]	9,7	[13–15]	+ [33–42]
Kasy oszczędnościowe i związek	[15–50]	[10–35]	[10–35]	0,7	[1–3]	+ [50–200]
Rynki	4,0	[(- 10)– (- 5)]	[0–5]	20,3	[14–16]	[(- 31)–(- 21)]
BayernLabo	85	[115–120]	[75–80]	0,6	[0,6–0,8]	+ [0–33]
Koncern (**)		1–5	[5–10]	118,4	[95–105]	[(- 20)–(- 11)]

Działania niepodlegające kontynuacji

Jednostka restrukturyzacji	5,6	[(- 5)–0]	[(- 13)– (- 5)]	12,1	[1,5–2]	[(- 100)– (- 75)]
LBS	25,3	[...]	[...]	2,1	[...]	[...]
MKB	- 40,4	[(- 20)– (- 15)]	[...]	7,2	[...]	[...]

(*) Do celów obliczenia RoE BayernLB zakłada, że określony przez EUNB kapitał podstawowy stanowi wartość orientacyjną dla kapitału własnego, oraz przyjmuje wskaźnik kapitału podstawowego EUNB na poziomie 10 %. Przyjęcie wskaźnika kapitału podstawowego EUNB na poziomie 10 % w żaden sposób nie wpływa na przedmiotową analizę porównawczą rentowności.

(**) Wartości w tym wierszu odnoszą się do całego koncernu BayernLB i uwzględniają również obszary działalności, które w wyższych wierszach nie są wyszczególnione osobno.

— Finansowanie

- (93) W czerwcu 2011 r. Niemcy przedstawiły określony w tabeli 6 plan finansowania sporządzony przez BayernLB. Taki podział wynika z okresu, zanim Bank potwierdził dalsze redukcje sumy bilansowej – o ok. 240 mld EUR w 2015 r.

Tabela 6

Plan finansowania

	2010	2015	Zmiana absolutna
Zabezpieczone zobowiązania wobec instytucji kredytowych	[...]	[...]	[...]
Niezabezpieczone zobowiązania wobec instytucji kredytowych	[...]	[...]	[...]
Z czego depozyt A	[...]	[...]	[...]
Zobowiązania wobec instytucji niebankowych	[...]	[...]	[...]
Z czego depozyty przedsiębiorstw	[...]	[...]	[2–8]

	2010	2015	Zmiana absolutna
Zobowiązania potwierdzone	[...]	[...]	[...]
Z czego hipoteczny list zastawny	[...]	[...]	[...]
Z czego depozyt B	[...]	[...]	[1-5]
Rezerwy na zobowiązania i wydatki	[...]	[...]	[...]
Zobowiązania podporządkowane	[...]	[...]	[...]
Kapitał własny	[...]	[...]	[...]
Pasywa handlowe	[...]	[...]	[...]
Pozostałe	[...]	[...]	[...]
Ogółem	[...]	[...]	[...]

- (94) BayernLB przekazał przedstawione w tabeli 7 dane dotyczące zmiany swoich potwierdzonych i niepotwierdzonych na piśmie zobowiązań, zagwarantowanych przez państwo przed kryzysem i objętych odpowiedzialnością gwaranta ⁽³²⁾; dane te dotyczą okresu restrukturyzacji.

Tabela 7

Profil zapadalności zobowiązań objętych odpowiedzialnością gwaranta

Środki	W mld EUR
31.12.2010	58,3
31.12.2011	46,7
31.12.2012	41,4
31.12.2013	32,8
31.12.2014	23,6
31.12.2015	1,6

- (95) Niemcy przekazały obszerne informacje na temat alternatywnych źródeł finansowania dostępnych BayernLB. Są to w szczególności informacje na temat dostępnych zabezpieczeń na rzecz emisji listów zastawnych, które nie zostały uwzględnione w przedstawionym planie finansowania. Tego rodzaju zabezpieczenia są dostępne na szczeblu DKB i mogą się okazać korzystną alternatywą finansowania. Oprócz tego Niemcy przekazały informacje na temat dodatkowych, coraz większych możliwości emisji na rynkach międzynarodowych.

⁽³²⁾ Zobowiązania „objęte odpowiedzialnością gwaranta”.

— MKB

- (96) Wydana jesienią 2011 r. przez rząd węgierski ustawa o spłacie kredytów w walutach obcych⁽³³⁾ w dużej mierze była współodpowiedzialna za roczną stratę MKB w wysokości 382 mln EUR.
- (97) Wcześniejsza spłata kredytów w walutach obcych oraz cały czas utrzymująca się trudna sytuacja doprowadziły do długotrwałego zaburzenia perspektyw dochodowych MKB, w związku z czym BayernLB, zgodnie z niemieckimi standardami rachunkowości, dokonał odpisu wartości księgowej do swojego udziału w MKB w wysokości – 576 mln EUR.
- (98) W pierwszym kwartale 2012 r. BayernLB podwyższył kapitał na poziomie MKB o 200 mln EUR. Ze względu na „finansowanie wewnątrzgrupowe” BayernLB wykazuje ekspozycję względem MKB, która według szacunków pod koniec 2012 r. wyniesie ok. [...] mld EUR.

— Test warunków skrajnych EUNB

- (99) W teście warunków skrajnych EUNB z grudnia 2011 r. wyliczony na podstawie kryteriów EUNB wskaźnik kapitału podstawowego BayernLB (dalej zwany „wskaźnikiem kapitału podstawowego EUNB” lub „wskaźnikiem kapitału podstawowego”) wyniósł 10 %. Mając na uwadze strukturę portfela BayernLB względem państw (suwerenów), EUNB stwierdził, że w odniesieniu do pozycji kredytowych w Europejskim Obszarze Gospodarczym BayernLB nie potrzebuje żadnego specjalnego buforu kapitałowego z tytułu ryzyka wobec państwa.

— Założenia uwzględniające nadzór bankowy

- (100) Plan finansowania opiera się na założeniu, że w 2013 r. konieczna jest zmiana ogólnie przyjętych zasad rachunkowości (GAAP), zgodnie z niemieckim kodeksem handlowym (HGB), stosowanych jako standard rachunkowości przy obliczaniu podlegających nadzorowi bankowemu wskaźników kapitału własnego, na MSSF (Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej).
- (101) Z zastosowania MSSF wynikałby szereg zmian dotyczących nadzorowanego kapitału własnego BayernLB, które zostały uwzględnione w prognozach. Decydujący skutek takiej zmiany odnosi się do nieoprocentowanych (finansowanych przez państwo) pożyczek, które są udzielane przez BayernLabo w ramach państwowych dotacji mieszkaniowych oraz rozwoju miast⁽³⁴⁾. Zgodnie z HGB pożyczki te są bilansowane według wartości dyskontowanej (która jest niższa od wartości nominalnej, ponieważ pożyczki nie są oprocentowane). Zgodnie z MSSF pożyczki te, jak potwierdza audytor BayernLB, są bilansowane według wartości nominalnej. Z tej różnicy powstałby kapitał na poziomie BayernLabo oraz w rezultacie również na poziomie BayernLB. Skutek takiej zmiany został oszacowany na dzień 31 grudnia 2011 r. na 967 mln EUR.

f) Dalsza redukcja pozycji ryzyka

- (102) Niemcy zobowiązują się zredukować do 2017 r., w neutralny sposób, dodatkowe pozycje ryzyka w wysokości 10 mld EUR, przy czym każde pomniejszenie przychodu zostałyby wyrównane poprzez odpowiednią redukcję kosztów. Redukcję można osiągnąć poprzez optymalizację przy obliczaniu pozycji ryzyka lub poprzez zmniejszenie liczby aktywów w określonych obszarach działalności.
- (103) Dla zilustrowania tego BayernLB udostępnił następujący podział dodatkowej redukcji pozycji ryzyka o 10 mld EUR według segmentów (w stosunku do prognoz pozycji ryzyka przedstawionych w planie restrukturyzacji): Dalsza redukcja o [...] mld EUR w segmentach klientów korporacyjnych/klientów średniej wielkości, [...] mld EUR w segmencie DKB, [...] mld EUR w segmencie nieruchomości, [...] mld EUR w segmencie rynków oraz [...] mld EUR w ramach jednostki restrukturyzacji.
- (104) Dla lepszego zrozumienia Niemcy przedstawiły dwa możliwe scenariusze, w jaki sposób można osiągnąć dodatkową redukcję pozycji ryzyka w wysokości 10 mld EUR. Według Niemiec i BayernLB obydwa scenariusze są możliwe.

Scenariusz 1: Redukcja pozycji ryzyka w wysokości [...] mld EUR poprzez ograniczenie działalności oraz [...] mld EUR poprzez optymalizację pozycji ryzyka

- (105) W pierwszym scenariuszu Niemcy opisują wpływ redukcji pozycji ryzyka w wysokości [...] mld EUR poprzez ograniczenie działalności oraz dalszej redukcji w wysokości [...] mld EUR poprzez optymalizację pozycji ryzyka (zob. tabela 8).

⁽³³⁾ MKB udzielił klientom prywatnym kredytów w walutach obcych, CHF i EUR, na zakup nieruchomości, z reguły na zakup własnych mieszkań. Frank szwajcarski z czasem jednak uległ silnej rewaloryzacji, w związku z czym koszty związane z obsługą zadłużeń w walucie obcej znacznie przewyższały korzyści płynące z kredytu o znacznie niższej stopie procentowej względem waluty krajowej. W celu pomocy kredytobiorcom parlament węgierski uchwalił we wrześniu tzw. ustawę o spłacie kredytów w walutach obcych, na mocy której osoby prywatne zostały uprawnione do spłaty swoich kredytów w walutach obcych po kursie znacznie niższym od rynkowego kursu wymiany.

⁽³⁴⁾ Pełniąc funkcję banku dotującego, BayernLabo udziela BayernLB pożyczek finansowanych przez państwo.

Tabela 8

Scenariusz 1

Koncern (w mln EUR)	2016	Delta w drodze redukcji pozycji ryzyka w wysokości 10 mld EUR	2016
	Plan restrukturyzacji		Po dalszej redukcji pozycji ryzyka
Dochód całkowity	[...]	[...]	[...]
Zabezpieczenie przed ryzykiem w działalności kredytowej	[...]	[...]	[...]
Łączne koszty	[...]	[...]	[...]
WYNIK PRZED OPODATKOWANIEM	[...]	[...]	[...]
ROE (*) (podatek 22 %)	[5–10] %	[...]	[7–12] %
Pozycje ryzyka	[...]	[...]	[...]

(*) Do celów obliczenia RoE BayernLB przyjmuje wskaźnik kapitału podstawowego na poziomie 10 % oraz zakłada, że nadzorowany kapitał podstawowy stanowi wartość orientacyjną dla kapitału własnego (equity).

Scenariusz 2: Redukcja pozycji ryzyka w wysokości [...] mld EUR poprzez ograniczenie działalności oraz [...] mld EUR poprzez optymalizację pozycji ryzyka

- (106) W drugim scenariuszu Niemcy opisują wpływ redukcji pozycji ryzyka w wysokości [...] mld EUR poprzez ograniczenie działalności oraz dalszej redukcji pozycji ryzyka w wysokości [...] mld EUR poprzez optymalizację pozycji ryzyka (zob. tabela 9).

Tabela 9

Scenariusz 2

Koncern (w mln EUR)	2016	Delta w drodze redukcji pozycji ryzyka w wysokości 10 mld EUR	2016
	Plan restrukturyzacji		Po dalszej redukcji pozycji ryzyka
Dochód całkowity	[...]	[...]	[...]
Zabezpieczenie przed ryzykiem w działalności kredytowej	[...]	[...]	[...]
Łączne koszty	[...]	[...]	[...]
WYNIK PRZED OPODATKOWANIEM	[...]	[...]	[...]
ROE (*) (podatek 22 %)	[5–10] %	[...]	[7–12] %
Pozycje ryzyka	[...]	[...]	[...]

(*) Do celów obliczenia RoE BayernLB przyjmuje wskaźnik kapitału podstawowego na poziomie 10 % oraz zakłada, że nadzorowany kapitał podstawowy stanowi wartość orientacyjną dla kapitału własnego (equity).

- (107) Bank uważa, że na dzień dzisiejszy nie można podać dokładnego profilu redukcji pozycji ryzyka w czasie, ponieważ redukcję można osiągnąć zarówno poprzez optymalizację pozycji ryzyka, jak i poprzez ograniczenie działalności.

4. Harmonogram spłat

- (108) Na żądanie Komisji Bank przygotował harmonogramy spłat (zob. tabele 10 i 11), w których uwzględniona jest redukcja dodatkowych pozycji ryzyka w wysokości 10 mld EUR do 2017 r. Bank uwzględnił przy tym wszystkie wtórne skutki spłaty, w szczególności płatności odsetkowe z tytułu cichych udziałów. Ponadto harmonogram spłat opiera się na konserwatywnym założeniu, że zgodnie z MSSF władze nadzorcze nie uznają kapitału wynikającego z bilansowania pożyczek BayernLabo według wartości nominalnej za nadzorowany kapitał podstawowy (tabela 10). Jeśli władze nadzorcze uznałyby jednak całą kwotę lub jej część za nadzorowany kapitał podstawowy, wówczas kapitał ten, jak potwierdziły Niemcy, zostanie uwzględniony w harmonogramie spłat odpowiedniej części kwoty wycofywanej od 2013 r. (zob. tabela 11).

Tabela 10

Hipotetyczny harmonogram spłat bez dodatkowego kapitału ustalonego w drodze wyceny pożyczki BayernLabo zgodnie z MSSF (w mln EUR)

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	OGÓŁEM
Ratalne płatności z tytułu wycofania	480 (*)	120	120					720
Wycofanie jednorazowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	1 240
Spłata cichego udziału kraju związkowego Bawaria bez dodatkowej, uzgodnionej redukcji pozycji ryzyka	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[3 000]
Spłata poprzez dodatkową redukcję pozycji ryzyka	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Łącznie (wycofanie i cichy udział kraju związkowego Bawaria)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	

(*) Łącznie z zaległymi płatnościami z tytułu wycofania od 2010 r.

Tabela 11

Hipotetyczny harmonogram spłat (w mln EUR) z dodatkowym kapitałem ustalonym w drodze wyceny pożyczki BayernLabo zgodnie z MSSF [...]

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	OGÓŁEM
Ratalne płatności z tytułu wycofania	480 (*)	120	120					720
Wycofanie jednorazowe	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			1 240
Spłata cichego udziału kraju związkowego Bawaria bez dodatkowej, uzgodnionej redukcji pozycji ryzyka	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			[3 000]
Spłata poprzez dodatkową redukcję pozycji ryzyka	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			
Łącznie (wycofanie i cichy udział kraju związkowego Bawaria)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]			

(*) Łącznie z zaległymi płatnościami z tytułu wycofania od 2010 r.

5. Obietnice złożone przez władze niemieckie

- (109) Niemcy potwierdziły, że pierwotny, przedłożony w dniu 29 kwietnia 2009 r. plan restrukturyzacji, ostatnio zmieniony komunikatami Niemiec z dnia 6 i 12 czerwca 2012 r., łącznie ze zobowiązaniami opisanymi w załączniku I niniejszej decyzji oraz z warunkami określonymi w załączniku II niniejszej decyzji, jest realizowany w sposób nieograniczony w ramach czasowych ustalonych w tych załącznikach.

3. STRESZCZENIE DECYZJI O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA ORAZ DECYZJI O ROZSZERZENIU POSTĘPOWANIA

- (110) Obawy związane z konkurencją, wyrażone przez Komisję w decyzji o wszczęciu postępowania, dotyczyły:
- (i) obliczenia kwoty pomocy oraz wynagrodzenia zabezpieczenia przed ryzykiem;
 - (ii) kwestii, czy plan restrukturyzacji pozwoli przywrócić długoterminową rentowność Banku;
 - (iii) kwestii, czy środki na rzecz ograniczenia ewentualnych zakłóceń konkurencji wynikających z pomocy są wystarczające i skuteczne;
 - (iv) kwestii, czy środki pomocy są ograniczone do wymaganego minimum oraz czy właściciele w wystarczającym stopniu pokrywają koszty związane z restrukturyzacją.
- (111) W momencie wprowadzenia zabezpieczenia przed ryzykiem Niemcy poinformowały, że kwota środków pomocy wynosi ok. 1,6 mld EUR. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zakwestionowała obliczenie kwoty pomocy, przede wszystkim dlatego, że nie oszacowano wartości rynkowej portfela ABS; ponadto Komisja podkreśliła, że wynagrodzenie w wysokości 50 punktów bazowych znacznie przewyższało cenę, jakiej oczekiwałby inwestor/kapitałodawca działający w warunkach gospodarki rynkowej.
- (112) Oprócz tego Komisja wyraziła wątpliwości co do założeń planu restrukturyzacji oraz rentowności spółek zależnych BayernLB, tj. HGAA i MKB. Ponadto Komisja stwierdziła, że nie wydano wyraźnej zgody na zbycie HGAA, MKB i Banque LB Lux SA do dnia [...].
- (113) Według Komisji zaplanowana redukcja sumy bilansowej i AWR była niewystarczająca, aby maksymalnie ograniczyć ewentualne zakłócenia konkurencji wynikające z pomocy, ponieważ znaczna część tej redukcji w każdym razie byłaby wymagana w celu zapewnienia przywrócenia rentowności.
- (114) Ponadto Komisja podkreśliła, że oczekuje dalszych działań w formie przyjęcia zasad postępowania i środków strukturalnych służących dalszemu osłabieniu ewentualnych zakłóceń konkurencji. W tym kontekście wymieniła w szczególności możliwe zbycie LBS.
- (115) Jeśli chodzi o wymóg ograniczenia środków pomocy do wymaganego minimum, Komisja stwierdziła, że do tej pory nie przedstawiono żadnych jasnych propozycji, w jaki sposób udziałowcy mieliby partycypować w kosztach związanych z restrukturyzacją.
- (116) W grudniu 2009 r. decyzją w sprawie ratowania HGAA rozszerzono formalne postępowanie wyjaśniające na środki pomocy udzielone przez Austrię na rzecz HGAA. W tej decyzji Komisja poruszyła kwestię tego, czy przedmiotowe środki stanowią dodatkową pomoc na rzecz BayernLB. Ponadto Komisja stwierdziła, że ratowanie HGAA oraz wynikająca z tego amortyzacja wartości księgowej mogłyby zagrażać rentowności BayernLB. Oprócz tego Komisja stwierdziła, że BayernLB co prawda obiecał sprzedać HGAA w celu ograniczenia ewentualnych zakłóceń konkurencji, lecz że sprzedaż HGAA nie można jednak uznać za środek na rzecz ograniczenia zakłóceń konkurencji, ponieważ wydaje się on niezbędny w celu utrzymania rentowności BayernLB. W związku z tym Komisja wyraziła wątpliwości co do tego, czy środki zaproponowane łącznie przez BayernLB wystarczą, aby ograniczyć zakłócenia konkurencji do minimum.

4. UWAGI NIEMIEC

- (117) Niemcy nie kwestionują, że dokapitalizowanie, zabezpieczenie przed ryzykiem i gwarancje stanowią pomoc państwa. W odniesieniu do przeksięgowania kapitału BayernLabo na BayernLB Niemcy utrzymują jednak, że przeksięgowana kwota nie stanowi pomocy państwa, ponieważ transfer powinien mieć na celu wyłącznie spłatę części otrzymanej pomocy oraz redukcję kapitału BayernLB. Ponadto należy zwrócić uwagę na to, że kapitał BayernLabo został przekazany BayernLB jeszcze przed przeksięgowaniem, tak aby kwota pomocy w każdym razie była niższa od przeniesionej kwoty.

- (118) Na podstawie rozmów na temat rzeczywistej wartości ekonomicznej portfela ABS na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz wniosku Komisji opierającego się na ustaleniach przedstawionych w sprawozdaniu ekspertów, że rzeczywista wartość ekonomiczna odpowiada 83,87 % wartości nominalnej, Niemcy powstrzymały się od rozważenia ponownej i obszernej oceny. Ponadto Niemcy zaakceptowały wartość rynkową wynoszącą 11,753 mld EUR, co odpowiada 60 % wartości nominalnej.
- (119) Niemcy wątpią, że wycofanie w wysokości całej różnicy pomiędzy ceną transferową a rzeczywistą wartością ekonomiczną wynoszącą 1,96 mld EUR jest wymagane. W szczególności zaprzeczają, jakoby taką kwotę wycofania trzeba zapłacić w [...] r., ponieważ Bank nie dysponuje wystarczającą rezerwą kapitału własnego. Z tego samego powodu Niemcy odrzucają zaproponowany harmonogram spłaty cichego udziału.

5. OCENA PRAWNA ŚRODKÓW POMOCY NA RZECZ BAYERNLB

- (120) Przy ocenie prawnej pomocy na restrukturyzację należy uwzględnić wszystkie środki pomocy udzielone BayernLB od 2008 r.

1. Istnienie pomocy państwa

- (121) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (122) Środek należy uznać za pomoc państwa, gdy spełnione są następujące warunki: środek jest finansowany ze środków państwowych; środek przynosi określonym przedsiębiorstwom lub sektorom produkcji faworyzującą je korzyść; korzyść ta jest selektywna oraz środek zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem i może zakłócić wymianę handlową między państwami członkowskimi. Aby sklasyfikować środek jako pomoc państwa, muszą być spełnione wszystkie powyższe warunki.
- (123) Jak określono w lit. a) do e), Komisja w dalszym ciągu uważa, że warunki te są spełnione w odniesieniu do wszystkich środków pomocy.
- a) *Dokapitalizowanie przez kraj związkowy Bawaria*
- (124) Komisja już w decyzji w sprawie ratowania stwierdziła, że wszystkie warunki określone w motywie 122 są spełnione. W związku z tym zwiększenie kapitału BayernLB o 10 mld EUR stanowi pomoc państwa⁽³⁵⁾. Prywatny kapitałodawca pod żadnym warunkiem nie udostępniłby takiej kwoty przedsiębiorstwu znajdującemu się w trudnej sytuacji. Dlatego wartość nominalną takiej rekapitalizacji należy uznać za element pomocy w formie dokapitalizowania. Zgodnie z praktyką decyzyjną Komisji⁽³⁶⁾ kwota pomocy odpowiada wartości nominalnej dokapitalizowania i wynosi 10 mld EUR.
- b) *Zabezpieczenie przed ryzykiem*
- (125) Również w tym kontekście Komisja stwierdziła w decyzji w sprawie ratowania, że wszystkie kryteria określone w art. 107 ust. 1 TFUE są spełnione. W związku z tym zabezpieczenie przed ryzykiem stanowi pomoc państwa. Opinia ta została w międzyczasie potwierdzona w komunikacie Komisji w sprawie postępowania z aktywami o obniżonej wartości we wspólnotowym sektorze bankowym⁽³⁷⁾ („komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości”), w którym skonkretyzowano przepisy dotyczące środków pomocy związanej z aktywami. Komunikat w sprawie aktywów o obniżonej wartości zawiera wskazówki dotyczące stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa w odniesieniu do środków pomocy związanej z aktywami o obniżonej wartości oraz tym samym zapewnia równość traktowania środków pomocy związanej z aktywami wdrożonych przez państwa członkowskie.
- (126) Przedmiotowy środek co prawda pochodzi sprzed uchwalenia komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości, lecz Komisja musi stosować przepisy prawne i wytyczne obowiązujące w momencie wydania swojej decyzji, niezależnie od tego, kiedy środki pomocy zostały zaplanowane lub zgłoszone⁽³⁸⁾. W kontekście obecnego kryzysu finansowego Komisja zastosowała już komunikat w sprawie aktywów o obniżonej wartości w odniesieniu do środków, które zostały zgłoszone przed jego publikacją⁽³⁹⁾.

⁽³⁵⁾ Zob. przypis 3.

⁽³⁶⁾ Zob. decyzję Komisji 2009/775/WE z dnia 21 października 2008 r. w sprawie pomocy państwa C 10/08 (ex NN 7/08), której Niemcy udzieliły w związku z restrukturyzacją IKB Deutsche Industriebank AG (Dz.U. L 278 z 23.10.2009, s. 32, motyw 77); decyzję Komisji z dnia 18 listopada 2009 r. w sprawie pomocy państwa N 428/09, *Lloyds* (Dz.U. C 46 z 24.2.2010, s. 2); decyzję z dnia 20 maja 2010 r. w sprawie pomocy państwa N 256/09, *Ethias* (Dz.U. C 252 z 18.6.2010, s. 5); decyzję z dnia 4 listopada 2009 r. w sprawie pomocy państwa C 32/09, *Sparkasse KölnBonn* (Dz.U. C 2 z 6.1.2010, s. 1).

⁽³⁷⁾ Dz.U. C 72 z 26.3.2009, s. 1.

⁽³⁸⁾ Zob. wyrok w sprawie C-334/07 P, Komisja przeciwko Freistaat Sachsen, Zb.Orz. 2008, s. I-9465, pkt 53, w którym Trybunał potwierdza, że zgłoszony środek należy oceniać na podstawie przepisów obowiązujących w momencie wydania decyzji.

⁽³⁹⁾ Zob. decyzję Komisji 2010/606/UE z dnia 26 lutego 2010 r. w sprawie pomocy państwa C 9/09 (ex NN 49/08; NN 50/08 i NN 45/08) udzielonej przez Królestwo Belgii, Republikę Francuską i Wielkie Księstwo Luksemburga na rzecz przedsiębiorstwa Dexia SA (Dz.U. L 274 z 19.10.2010, s. 54, motyw 153); decyzję Komisji z dnia 20 września 2011 r. w sprawie pomocy państwa C 29/09, *HSH*, dotychczas nieopublikowaną, motyw 155.

(127) Udzielone przez kraj związkowy Bawaria zabezpieczenie przed ryzykiem podlega zakresowi komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości. W pkt 32 i nn. komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości określone są najważniejsze zasady określania aktywów kwalifikujących się do pomocy oraz ich kategoryzacji („koszyki”). Portfel ABS BayernLB obejmuje różne rodzaje papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami. Około połowy całego portfela stanowią papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką (RMBS) oraz papiery wartościowe z segmentu zarówno prime, jak i subprime. Innymi ważnymi elementami portfela są, między innymi, papiery wartościowe zabezpieczone hipoteką na nieruchomości komercyjnej (CMBS), obligacje zabezpieczone długiem (CDO) oraz inne papiery zabezpieczone aktywami (ABS Commercial i ABS Consumer). Wszystkie te formy papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami są wyszczególnione w załączniku III tabela 1 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości i w związku z tym można je wykorzystać jako środek pomocy.

(128) Zgodnie z pkt 39 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości kwotą, jaką należy uwzględnić przy ocenie kwoty pomocy związanej ze środkiem aktywów o obniżonej wartości, jest różnica pomiędzy ceną transferową aktywów a ich ceną rynkową. Cena transferowa, którą oblicza się poprzez odjęcie pierwszej straty (1,2 mld EUR) od wartości nominalnej (19,589 mld EUR), wynosi 18,389 mld EUR. Wartość rynkowa portfela wynosi ok. 11,8 mld EUR⁽⁴⁰⁾. Różnica pomiędzy ceną transferową a wartością rynkową odpowiada więc co najmniej kwocie strat pokrywanych w ramach gwarancji przy drugiej stracie (4,8 mld EUR). Gwarancję należy więc uznać w całości za pomoc państwa. Kwota pomocy zawarta w gwarancji zabezpieczenia przed ryzykiem wynosi więc 4,8 mld EUR.

c) *Gwarancje na zobowiązania*

(129) Gwarancje na zobowiązania w wysokości 15 mld EUR, udzielone przez Soffin w ramach niemieckiego pakietu ratunkowego⁽⁴¹⁾, stanowią pomoc państwa.

d) *Środki na rzecz ratowania przedsięwzięte przez Austrię*

(130) Po pierwsze środki na rzecz ratowania HGAA, przedsięwzięte w grudniu 2009 r., okazały się przynosić korzyść koncernowi BayernLB, ponieważ w innym razie Bank musiałby sam dokapitalizować swoją spółkę zależną HGAA⁽⁴²⁾. Po upaństwowieniu HGAA przez Austrię BayernLB zrezygnował jednak ze swoich udziałów w HGAA, w związku z czym HGAA nie jest już częścią BayernLB i dlatego jest przedmiotem innego postępowania w sprawie pomocy państwa. Niniejsza decyzja nie ma żadnego wpływu na owo postępowanie.

(131) Po drugie Austria udzieliła BayernLB – w ramach upaństwowienia HGAA – bezpośredniej gwarancji w odniesieniu do przekazanego HGAA finansowania w wysokości 2,638 mld EUR. Przedmiotowy środek został wyraźnie sfinansowany z zasobów państwowych. Bez upaństwowienia HGAA oraz gwarancji BayernLB prawdopodobnie straciłby dużą część swoich środków. HGAA znajdowała się w sytuacji wyjątkowej i dzięki gwarancji państwowej BayernLB został odciążony z ryzyka kredytowego odpowiednio do zasięgu sytuacji wyjątkowej HGAA. W związku z tym gwarancja przynosi BayernLB korzyść gospodarczą. Ponieważ BayernLB prowadzi działalność na wysoce konkurencyjnym międzynarodowym rynku finansowym w wielu państwach członkowskich, należy uznać, że korzyść ta może zakłócić wymianę handlową na rynku wewnętrznym oraz konkurencję. W związku z tym gwarancja udzielona przez Austrię na rzecz HGAA w formie dalej udostępnionych przez BayernLB środków finansowych stanowi pomoc państwa na rzecz BayernLB.

e) *Przeniesienie kapitału BayernLabo do BayernLB*

(132) W swojej decyzji z dnia 20 października 2004 r.⁽⁴³⁾ Komisja stwierdziła, że dokonane w latach 1994–1995 przeniesienie zasobów państwowych (należne kwoty z funduszy kredytowych na wspieranie budownictwa mieszkaniowego) z BayernLabo do BayernLB stanowi pomoc państwa, która podwyższyła kapitał własny Banku. Zgodnie z zasadą inwestora działającego w warunkach gospodarki rynkowej Komisja doszła do wniosku, że przeniesienie stanowi pomoc państwa, ponieważ żaden inwestor działający w warunkach gospodarki rynkowej nie przeniósłby kapitału na takich warunkach, w szczególności w obliczu ustalonego wynagrodzenia za przeniesione środki, które Komisja uznała za zbyt niskie. Po zmianie statutu BayernLB, od dnia 5 marca 2004 r., przeniesionych aktywów nie można już było wykorzystywać do zabezpieczenia działalności komercyjnej BayernLB, lecz jedynie można je było przeznaczyć na cele gwarancyjne. W swojej decyzji Komisja stwierdziła, że wskutek tej zmiany, od danego dnia, kapitał stracił swój charakter pomocowy. Komisja doszła jednak do wniosku, że do danego dnia różnica pomiędzy na początku ustalonym wynagrodzeniem, które uznała za zbyt niskie, a odpowiednim wynagrodzeniem stanowiła niedozwoloną pomoc państwa podlegającą zwrotowi.

⁽⁴⁰⁾ 60 % wartości nominalnej, zob. motyw 26 decyzji o wszczęciu postępowania.

⁽⁴¹⁾ Zob. przypis 21.

⁽⁴²⁾ W tym kontekście Niemcy stwierdziły, że celem zawsze była finansowa restrukturyzacja HGAA, nawet bez ingerencji Austrii.

⁽⁴³⁾ Zob. przypis 15.

- (133) W celu wzmocnienia swojej bazy kapitałowej BayernLB przekazuje na bank główny tylko część kapitału utworzonego z zysku BayernLabo, która nie będzie mu już potrzebna do prowadzenia działalności. W ten sposób część kapitału lub dochody z niego, których wcześniej nie można było wykorzystywać do zabezpieczenia działalności komercyjnej BayernLB, nabiorą innego charakteru i nie będą już ograniczone do tego, aby w razie upadłości służyć jako aktywa odzyskiwalne. Bazując na tej zmianie, uwzględnia się pierwotny cel kapitału, który polega na pełnieniu funkcji rezerwy kapitału własnego na wypadek niewypłacalności. Poprzez ostateczne przeniesienie tego kapitału z BayernLabo do banku głównego takie ograniczenie wykorzystywania przestaje obowiązywać, w związku z czym BayernLB może wykorzystywać ten kapitał bez ograniczeń. Za takie prawo BayernLB nie płaci już BayernLabo lub krajowi związkowemu Bawaria żadnego wynagrodzenia. W związku z tym kraj związkowy Bawaria, ostatecznie przekazując BayernLB kapitał, przyznaje BayernLB korzyść. Ponieważ BayernLB prowadzi działalność na wysoce konkurencyjnym międzynarodowym rynku finansowym w wielu państwach członkowskich, należy uznać, że korzyść ta może zakłócić wymianę handlową na rynku wewnętrznym oraz konkurencję. Przeniesienie kapitału w wysokości 1 mld EUR z BayernLabo do BayernLB stanowi więc pomoc państwa.

f) *Wniosek dotyczący łącznej kwoty pomocy*

- (134) Łączna kwota pomocy udzielonej przez Niemcy na rzecz BayernLB poprzez podwyższenie jego kapitału (dokapitalizowanie kwotą 10 mld EUR w ramach środka na rzecz ratowania z 2008 r., przeniesienie kapitału BayernLabo w wysokości 1 mld EUR w 2012 r. oraz zabezpieczenie przed ryzykiem w wysokości 4,8 mld EUR) wynosi 15,8 mld EUR. Kwota ta odpowiada ok. 8 % aktywów ważonych ryzykiem (pozycji ryzyka) BayernLB w 2008 r. (198 mld EUR). Oprócz tego Niemcy i Austria udzieliły BayernLB gwarancji w wysokości do 17,638 mld EUR.

2. Zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym

a) *Zastosowanie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE*

- (135) Zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE środki pomocy państwa można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym, jeżeli mają one na celu „zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”. Przy zatwierdzeniu niemieckiego pakietu ratunkowego Komisja uznała, że istnieje zagrożenie poważnym zaburzeniem w gospodarce niemieckiej oraz że państwowe środki wspierania banków są odpowiednie do przeciwdziałania temu zagrożeniu. Mimo że od początku 2010 r. sytuacja gospodarcza powoli się poprawia, w obliczu od niedawna ponownie napiętej sytuacji na rynkach finansowych Komisja nadal uważa, że wymagania dotyczące zatwierdzenia pomocy państwa zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE są spełnione. W grudniu 2011 r. Komisja potwierdziła to, uchwalając komunikat w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego⁽⁴⁴⁾, który to komunikat wydłużył stosowanie tych reguł.
- (136) Upadek banku, który według państwa członkowskiego – tak jak BayernLB – ma znaczenie systemowe, mógłby wpłynąć bezpośrednio na rynki finansowe i tym samym na całą gospodarkę narodową państwa członkowskiego. Ze względu na cały czas niestabilną pozycję rynków finansowych Komisja w dalszym ciągu opiera swoją ocenę środków pomocy w sektorze bankowym na art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE.

b) *Zgodność środka na rzecz aktywów o obniżonej wartości z komunikatem w sprawie aktywów o obniżonej wartości*

- (137) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości co do zgodności zabezpieczenia przed ryzykiem z rynkiem wewnętrznym. W kontekście art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE na podstawie komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości należy zbadać, czy zgodnie z pkt 32 tego komunikatu odnośne aktywa można zastosować jako pomoc.

Zarządzanie aktywami

- (138) Zgodnie z pkt 46 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości to państwa członkowskie muszą wybrać najwłaściwszy sposób uwolnienia banków od aktywów o obniżonej wartości; aby uniknąć ewentualnych konfliktów interesów oraz zapewnić, że bank skoncentruje swoje działania przede wszystkim na przywróceniu swojej rentowności, konieczne jest jednak jednoznaczne rozdzielenie – pod względem funkcjonalnym i organizacyjnym – banku będącego beneficjentem od jego aktywów o obniżonej wartości, w szczególności w odniesieniu do kadry zarządzającej, pracowników i klientów.
- (139) Mimo że kraj związkowy Bawaria zabezpiecza BayernLB przed stratami w ramach portfela ABS poprzez udzielenie gwarancji, wszystkie zabezpieczone aktywa w dalszym ciągu występują w bilansie BayernLB.

⁽⁴⁴⁾ Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7.

- (140) Komisja jest zdania, że, biorąc pod uwagę gwarancję odpowiadającą zabezpieczeniu przed ryzykiem, pełne rozdzielenie uwzględnionych w bilansie aktywów i zarządzających nimi pracowników byłoby trudne i niekorzystne dla celu ograniczenia przewidywanych strat. Podmiot zarządzający portfelem nie jest więc zobowiązany do zajmowania się wyłącznie zarządzaniem zabezpieczonych aktywów ani do rozdzielania ich od innych aktywów Banku w inny sposób.
- (141) Ponadto Komisja uważa, że Niemcy przedsięwzięły odpowiednie środki ostrożności, aby uniknąć konfliktów interesów oraz zapewnić jak największe ograniczenie strat związanych z zabezpieczonymi aktywami⁽⁴⁵⁾. W szczególności BayernLB stworzył wewnętrzną jednostkę restrukturyzacji, do której przenoszone są liczne portfele. Jednostka restrukturyzacji przejmuje upłynnienie tych portfeli oraz nadzoruje również ograniczanie działalności w innych jednostkach BayernLB. Jest ona oddzielona od innych jednostek BayernLB pod względem funkcjonalnym i organizacyjnym⁽⁴⁶⁾.

Wycena zabezpieczonego portfela

- (142) Komisja zleciła zewnętrznym ekspertom wycenę portfela ABS BayernLB. Zgodnie z praktyką decyzyjną Komisji zespół ekspertów Komisji wycenił rzeczywistą wartość ekonomiczną portfela ABS BayernLB na 83,87 % wartości nominalnej. Rzeczywista wartość ekonomiczna wynosi 16,429 mld EUR.

Pełna przejrzystość i ujawnianie informacji ex ante

- (143) Zgodnie z pkt 20 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości każdy wniosek o pomoc złożony przez banki kwalifikujące się do pomocy musi być zgodny z zasadą pełnej przejrzystości oraz z zasadą ujawnienia wszystkich informacji o utracie wartości tych aktywów, w odniesieniu do których środki pomocy mają zostać zastosowane. Informacje te powinny się opierać na odpowiedniej wycenie, poświadczonej przez uznanych niezależnych ekspertów i zatwierdzonej przez odpowiedni organ nadzoru. Komisja otrzymała szczegółowe informacje na temat zabezpieczonego portfela. W kwietniu 2010 r. BaFin potwierdził skutek ulgi w kapitale w wysokości 1,28 mld EUR. Komisja jest więc przekonania, że warunek ten jest spełniony.

Podział obciążeń

- (144) Zgodnie z zasadą podziału obciążeń określoną w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości banki powinny w jak największym zakresie same pokrywać straty związane z aktywami o obniżonej wartości. Aktywa powinny być więc zasadniczo przenoszone po cenie, która odpowiada rzeczywistej wartości ekonomicznej lub jest od niej niższa. Można to osiągnąć na przykład poprzez wcześniejszą amortyzację rzeczywistej wartości ekonomicznej. Jeżeli nie ma możliwości osiągnięcia odpowiedniego, pełnego podziału obciążeń *ex ante*, zgodnie z pkt 24 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości należy zażądać od banku wniesienia wkładu na pokrycie części strat lub ryzyka, np. w postaci klauzuli o wycofaniu (tzw. klauzuli *claw-back*) lub klauzuli o pokryciu przez bank pierwszej straty.
- (145) W omawianym przypadku środek pomocy na rzecz aktywów o obniżonej wartości został wdrożony bez wcześniejszej amortyzacji rzeczywistej wartości ekonomicznej portfela ABS. Zgodnie z zasadą podziału obciążeń BayernLB powinien jednak pokryć pierwszą stratę w wysokości 1,2 mld EUR.
- (146) Rzeczywista wartość ekonomiczna, ustalona przez Komisję na poziomie 83,87 % wartości nominalnej, wynosi 16,429 mld EUR „Cena transferowa” wynosząca 18,349 mld EUR po odjęciu pierwszej straty w wysokości 1,96 mld EUR przewyższa więc rzeczywistą wartość ekonomiczną. Zgodnie z pkt 41 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości BayernLB musi niezwłocznie lub w późniejszym czasie zażądać zwrotu tej kwoty, tzw. „transfer delta”.
- (147) W przypadku takiego wycofania Bank będący beneficjentem musi całkowicie zwrócić kwotę przewyższającą rzeczywistą wartość ekonomiczną, będącą przedmiotem gwarancji. Jeżeli pełne wycofanie nie jest możliwe, konieczne jest podjęcie szeroko zakrojonych działań służących ograniczeniu zakłóceń konkurencji. Komisja nie widzi jednak powodu, dla którego w przedmiotowym przypadku pełne wycofanie miałyby nie być możliwe.
- (148) Komisja przyjmuje do wiadomości, że BayernLB jest gotów w ciągu sześciu lat do 2015 r. wypłacać rocznie dodatkową premię roczną w wysokości 3,75 % częściowej kwoty gwarancji w wysokości ok. 2 mld EUR (tzn. 75 mln EUR rocznie) oraz roczną płatność specjalną w wysokości 45 mln EUR, tzn. łącznie 120 mln EUR rocznie. Te uregulowania dałyby roczną płatność z tytułu wycofania w wysokości 120 mln EUR.
- (149) W takiej sytuacji pozostaje kwota reszty w wysokości 1,24 mld EUR (kwota wycofania wynosząca 1,96 mld EUR pomniejszona o przywołane w motywie 148 sześć rocznych płatności w wysokości 120 mln EUR), która pozostaje do spłaty w późniejszym terminie. BayernLB twierdzi, że rzekomo nie jest w stanie spłacić tej kwoty (zob. motyw 119).

⁽⁴⁵⁾ Zob. załącznik I pkt 3.

⁽⁴⁶⁾ Zob. motywy 52 i 71.

- (150) Komisja uważa jednak, że do 2019 r. możliwe jest wycofanie w wysokości kwoty nominalnej wynoszącej 1,96 mld EUR. Zgodnie z pkt 41 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości częściowe wycofanie dopuszcza się jedynie w takim przypadku gdy pełne wycofanie doprowadziłoby do niewypłacalności technicznej BayernLB. Komisja nie zakłada jednak, że mogłoby dojść do takiej sytuacji, jeżeli płatności z tytułu wycofania byłyby rozłożone w czasie, również poza okres restrukturyzacji. Takie postępowanie nie stoi w sprzeczności z pkt 41 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości, ponieważ nie wskazuje się w nim określonego przedziału czasowego, ale mówi jedynie o „późniejszym zwrocie”. Taka interpretacja jest zgodna ze stosowaną praktyką decyzyjną⁽⁴⁷⁾. Z tego względu, w opinii Komisji, określony w komunikacie w sprawie aktywów o obniżonej wartości wymóg podziału obciążenia zostałby spełniony, jeżeli pełne wycofanie nastąpiłoby do 2019 r.

Wynagrodzenie

- (151) W motywie 78 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja podkreśliła, że płacone wówczas przez Bank wynagrodzenie w wysokości 50 punktów bazowych było zdecydowanie niższe od ceny, jakiej oczekiwaliby inwestor/kapitałodawca działający w warunkach gospodarki rynkowej.
- (152) Niemcy w międzyczasie zobowiązały się, że BayernLB zapłaci wynagrodzenie w wysokości 6,25 % skutku ulgi w kapitale. Takie wynagrodzenie odpowiada poziomowi, który jest akceptowany w praktyce decyzyjnej Komisji⁽⁴⁸⁾.
- (153) Niemniej jednak BayernLB musiałby ponieść wynoszący 6,25 % koszt wynagrodzenia skutku ulgi w kapitale wynoszącego 1,28 mld EUR. BayernLB zadeklarował już, że od dnia 1 stycznia 2010 r. jest gotów wypłacać [...] premię podstawową w wysokości 6,25 % skutku ulgi w kapitale w wysokości 1,28 mld EUR, tzn. 80 mln EUR rocznie.

Wniosek dotyczący zgodności zabezpieczenia przed ryzykiem z rynkiem wewnętrznym

- (154) Biorąc pod uwagę, że BayernLB płaci odpowiednie wynagrodzenie w wysokości 80 mln EUR rocznie za gwarancję dotyczącą aktywów, oraz pod warunkiem że Niemcy dokonają pełnego wycofania przeważającej części różnicy transferowej wynoszącej 1,96 mld EUR, aby zrównać rzeczywistą wartość ekonomiczną z ceną transferową, można uznać gwarancję dotyczącą aktywów portfela ABS za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Dla uzyskania pełnego wycofania muszą być spełnione warunki określone w załączniku II do niniejszej decyzji. Na podstawie powyższych rozważań wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania uznaje się za wyjaśnione.

c) Zgodność pomocy restrukturyzacyjnej z rynkiem wewnętrznym

- (155) Wszystkie środki, w przypadku których zdaniem Komisji mamy do czynienia z pomocą państwa, zostały przyznane w związku z restrukturyzacją BayernLB. Komisja powinna w niniejszej decyzji zbadać wszystkie te środki, włącznie ze środkiem przyjętym przez Austrię. W komunikacie w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa⁽⁴⁹⁾ („komunikat w sprawie restrukturyzacji”) określono przepisy, które stosuje się w odniesieniu do pomocy restrukturyzacyjnej przyznanej instytucjom finansowym w trakcie obecnego kryzysu. Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji restrukturyzację instytucji finansowej w kontekście obecnego kryzysu finansowego uznaje się na mocy art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli prowadzi do przywrócenia rentowności banku, przewiduje odpowiedni wkład własny banku będącego beneficjentem (podział obciążenia) oraz ogranicza pomoc do niezbędnego minimum, jednocześnie zawierając niezbędne środki służące ograniczeniu zakłóceń konkurencji.
- (156) Analizując restrukturyzację banku w kontekście obecnego kryzysu finansowego, Komisja bierze pod uwagę środki pomocy, które poprawiają kapitalizację banku. Badanie pomocy i gwarancji na utrzymanie płynności finansowej wykraczających poza normalną kwotę przeznaczoną na restrukturyzację byłoby niezgodne z praktyką decyzyjną Komisji. W tym kontekście Komisja może uznać przyznane przez Niemcy i Austrię gwarancje na zobowiązania i utrzymanie płynności finansowej za zgodne z rynkiem wewnętrznym.

⁽⁴⁷⁾ Zob. np. decyzję Komisji 2010/395/UE z dnia 15 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy państwa C 17/09 (ex N 265/09), której Niemcy zamierzają udzielić w celu restrukturyzacji Landesbank Baden-Württemberg (Dz.U. L 188 z 21.7.2010, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Zob. decyzja w sprawie LBBW, motywy 64 i 65. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wymagany przez organy regulacyjne kapitał własny musi w co najmniej 50 % składać się z kapitału Tier 1. Innymi słowy, środki własne spełniają wymogi ostrożnościowe, jeżeli w co najmniej 50 % składają się z kapitału podstawowego i w co najwyżej 50 % z kapitału uzupełniającego. Ponieważ zgodnie z zaleceniem Europejskiego Banku Centralnego z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie dokapitalizowania między ceną kapitału Tier 1 a ceną kapitału Tier 2 istnieje różnica w wysokości 1,5 %, obniżenie wynagrodzenia w odniesieniu do kapitału Tier 2 o 150 punktów bazowych jest uzasadnione. Jeżeli zgodnie z komunikatem w sprawie dokapitalizowania (komunikat Komisji – Dokapitalizowanie instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przed nadmiernym zakłóceniem konkurencji, Dz.U. C 10 z 15.1.2009, s. 2) 7 % stanowi odpowiednie wynagrodzenie z tytułu niepokrytego kapitału Tier 1, wynagrodzenie z tytułu kapitału Tier 2 powinno wynosić 5,5 %. Średnia obu poziomów wynagrodzeń wynosi 6,25 %.

⁽⁴⁹⁾ Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

Ograniczenie pomocy do minimum

- (157) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji pomoc restrukturyzacyjna powinna gwarantować, że bank może odzyskać rentowność, ale jednocześnie powinna być ograniczona do minimum pozwalającego na osiągnięcie tego celu. W motywie 99 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że plan restrukturyzacji nie zawiera żadnych propozycji dotyczących ograniczenia pomocy do minimum.
- (158) Komisja zwraca uwagę, że BayernLB otrzymał zastrzyk kapitałowy w wysokości 10 mld EUR, co jest zdecydowanie najwyższą kwotą spośród wszystkich niemieckich banków krajów związkowych. W teście warunków skrajnych EUNB z grudnia 2011 r. wyliczony przez EUNB wskaźnik kapitału podstawowego BayernLB wyniósł mimo to tylko 10 %. Spośród 13 niemieckich instytucji finansowych uczestniczących w teście warunków skrajnych BayernLB znalazł się na czwartym miejscu pod względem kapitalizacji. Jego kapitalizacja była lepsza niż wszystkich pozostałych niemieckich banków, które otrzymały pomoc państwa⁽⁵⁰⁾ (z wyjątkiem HRE), i lepsza niż innych dużych banków, które nie otrzymały pomocy kapitałowej (np. Deutsche Bank i Helaba Landesbank Hessen-Thüringen). Gdyby żadna część kapitału nie została zwrócona, BayernLB mógłby wykorzystać nadmierny kapitał otrzymany w formie pomocy państwa do zaangażowania się w agresywną konkurencję poza granicami swojego wcześniejszego zasięgu działalności⁽⁵¹⁾, kosztem innych banków, zwłaszcza innych banków krajów związkowych. Z tego względu zmniejszenie kapitału jest niezbędne do ograniczenia zakłóceń konkurencji.
- (159) Ponadto BayernLB byłby chroniony przed presją konkurencyjną, gdyby nie musiał wykorzystywać swojego kapitału w sposób racjonalny. Bank byłby wówczas w sytuacji pozwalającej na suboptymalną alokację swojego kapitału, co w długim okresie doprowadziłoby do zysków poniżej przeciętnej. Taka nadmierna kapitalizacja mogłaby zostać wykorzystana do wyrównania strat spowodowanych nieostrożnymi inwestycjami i doprowadzić do nieskutecznej kontroli ryzyka kredytowego. W ten sposób nie powstałaby właściwa struktura zachęt, gwarantująca przywrócenie rentowności. Ponadto nadmierna kapitalizacja stanowiłaby również dla banku przeszkodę w wypracowaniu konkurencyjnej stopy zwrotu z kapitału (RoE)⁽⁵²⁾.
- (160) Pomimo tych trudności Niemcy nie zaproponowały żadnego rozwiązania umożliwiającego spłatę nadmiernego kapitału.
- (161) Komisja zwraca jednak uwagę, że dokapitalizowanie składa się z zastrzyku kapitałowego w wysokości 7 mld EUR oraz cichego udziału w wysokości 3 mld EUR. W przypadku cichego udziału mamy do czynienia z instrumentem zwrotnym. Ponadto ten instrument udostępniono Bankowi przed uzgodnieniem postanowień pakietu Bazylea III, zatem po wdrożeniu postanowień pakietu Bazylea III nie traktuje się go jako kapitału podstawowego Tier 1 EUNB. Ponieważ instrumentowi towarzyszy kupon w wysokości 10 %, w średnim okresie stanie się on droгим źródłem refinansowania i ograniczy bankowi BayernLB możliwość wypłaty dywidendy, co z kolei zmniejsza atrakcyjność banku dla nowych kapitałodawców.
- (162) Ponadto zgodnie z planem restrukturyzacji w trakcie całego planu restrukturyzacji Bank będzie wypracowywał zysk. Ten zysk nie może zostać wypłacony, ponieważ BayernLB przechodzi proces restrukturyzacji. Jeżeli dodatkowo uwzględni się zapisaną w planie restrukturyzacji redukcję pozycji ryzyka, kapitalizacja banku, a zarazem jego zdolność do spłaty, mogłaby z każdym rokiem rosnać. Ponadto Niemcy zobowiązały się do dodatkowej redukcji pozycji ryzyka, wykraczającej poza postanowienia planu restrukturyzacji, dzięki czemu nastąpiłoby uwolnienie dodatkowych 10 % kapitału BayernLB.
- (163) Na tej podstawie Komisja zwróciła się do Niemiec z prośbą o przedłożenie planu spłaty cichego udziału w wysokości 3 mld EUR, zanim od 2018 r. nie będzie on w pełni odpowiadał wymogom ostrożnościowym stawianym kapitałowi podstawowemu. W odpowiedzi Niemcy przekazały scenariusz spłaty przedstawiony w tabeli 10 – Hipotetyczny harmonogram spłat bez dodatkowego kapitału ustalonego w drodze wyceny pożyczki BayernLabo zgodnie z MSSF.
- (164) Zdaniem Komisji pomoc może zostać ograniczona do niezbędnego minimum poprzez spłatę cichego udziału w wysokości 3 mld EUR w sposób określony w tabeli 10. Ta spłata jest odpowiednim środkiem, jeżeli weźmie się pod uwagę – po pierwsze – prognozy banku, a po drugie – najnowsze wymogi ostrożnościowe, które (podobnie jak w przyszłości postanowienia pakietu Bazylea III) przewidują kapitalizację za pomocą udziału kapitału podstawowego przekraczającego 9 % oraz rezerwy kapitału własnego. Na tej podstawie, i pod warunkiem przeprowadzenia spłaty w sposób określony w załączniku II, Komisja uważa, że pomoc restrukturyzacyjna służąca przywróceniu rentowności jest ograniczona do niezbędnego minimum.

⁽⁵⁰⁾ Np. Commerzbank AG, Landesbank Baden-Württemberg (LBBW), HSH Nordbank AG i NordLB.

⁽⁵¹⁾ W ten sposób BayernLB otworzył w 2011 r. placówkę w Düsseldorfie.

⁽⁵²⁾ Stopa zwrotu z kapitału podana w tabeli 4 została obliczona na podstawie współczynnika kapitału wynoszącego 10 %, którego jednak nie uda się osiągnąć, jeżeli BayernLB nie dokona spłaty kapitału. Nie pokazuje zatem ona w sposób właściwy wysokości stopy zwrotu z kapitału osiągalnej bez spłaty kapitału.

- (165) Komisja przyjmuje do wiadomości, że plan spłaty, szczególnie w odniesieniu do BayernLabo, opiera się na określonych założeniach dotyczących rachunkowości i postępowania organów nadzoru bankowego, chociaż istnieje pewien stopień niepewności odnośnie do stosowanych ram. Jeżeli założenia uległyby zmianie, spłata powinna nastąpić w sposób określony w tabeli 11.
- (166) Komisja zbada rentowność banku na podstawie planu spłaty oraz wkładu własnego banku i jego udziałowców.
- Przywrócenie długoterminowej rentowności
- (167) Oceniając plan restrukturyzacji, Komisja musi sprawdzić, czy bank jest w stanie odzyskać długoterminową rentowność bez pomocy państwa (sekcja 2 komunikatu w sprawie restrukturyzacji). W decyzji o wszczęciu postępowania wyrażono wątpliwości w tym zakresie.
- (168) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji bank osiąga długoterminową rentowność, jeżeli jest w stanie konkurować o kapitał na rynku na podstawie własnych osiągnięć zgodnie z odpowiednimi wymogami prawnymi. W tym celu bank musi być w stanie pokryć wszystkie koszty oraz wypracować odpowiedni zwrot z zaangażowanego kapitału z uwzględnieniem profilu ryzyka banku. Ponadto dla osiągnięcia długoterminowej rentowności jest konieczne, by każda otrzymana pomoc państwa została w określonym czasie zwrócona, jak przewidziano w chwili jej przyznawania, lub aby była odpłatna zgodnie z normalnymi warunkami rynkowymi, gwarantując w ten sposób wstrzymanie jakiegokolwiek dalszej pomocy państwa. Przywrócenie rentowności powinno z jednej strony nastąpić dzięki działaniom ekonomicznym i na podstawie spójnego planu restrukturyzacji; a z drugiej strony należy zidentyfikować przyczyny trudności i słabych stron banku i zaprezentować, w jaki sposób można je usunąć dzięki restrukturyzacji. Skuteczna restrukturyzacja wymaga w szczególności wycofania się ze wszystkich rodzajów działalności, które w średnim okresie pozostałyby strukturalnie deficytowe.
- (169) Komisja stwierdza, że ten warunek jest spełniony, ponieważ w planie restrukturyzacji przewiduje się zdecydowane zmniejszenie zasięgu oraz poziomu kompleksowości działalności banku na rynkach kapitałowych oraz ograniczenie jego działalności zagranicznej, aby mógł się on skoncentrować na działalności odpowiadającej jego kluczowym kompetencjom jako banku handlowego dla klientów prywatnych i klientów średniej wielkości na rynkach swojego regionu pochodzenia.
- (170) Zgodnie z pkt 13 komunikatu w sprawie restrukturyzacji plan restrukturyzacji powinien opierać się na założeniach, które zostały porównane z właściwymi parametrami odniesienia dla całego sektora oraz które zostały odpowiednio dopasowane z uwzględnieniem nowych aspektów wynikających z obecnego kryzysu finansowego, a także uwzględniać odpowiedni poziom warunków skrajnych.
- (171) Komisja stwierdza, że liczby przedłożone przez BayernLB są porównywalne z międzynarodowymi parametrami odniesienia. Prognozy makroekonomiczne są zgodne z opracowywanymi przez instytucje międzynarodowe, a szacunki dotyczące rynku dewizowego można zakwalifikować jako konserwatywne. Ponadto Komisja stwierdza, że prognozy banku BayernLB dotyczące kursu wymiany EUR/USD na 2016 r. zakładają słabszy kurs dolara, niż wynikałoby to z parytetu siły nabywczej, co pozwala założyć, że dolarowe dochody BayernLB zostały przeliczone na EUR w sposób konserwatywny. Prognozy stosunkowo wysokiego kursu wymiany EUR/USD wpływają zasadniczo negatywnie na prognozowane dochody netto, ponieważ BayernLB dysponuje większymi aktywami indeksowanymi w USD niż pasywami⁽⁵³⁾. Prognozowany poziom kursu dolara w porównaniu z euro leży poniżej obecnego poziomu kursu wymiany EUR/USD i krzywej kursów transakcji forward.
- (172) Zgodnie z przedłożoną przez BayernLB analizą wrażliwości (motyw 89) dochody banku wzrosłyby, gdyby w prognozach założyć silniejszego dolara. Można to wyjaśnić w ten sposób, że BayernLB dysponuje większymi aktywami wyrażonymi w USD niż pasywami w tej walucie i z tego względu w przypadku silniejszego dolara dochody wyrażone w euro, które odpowiadają odsetkom netto wyrażonym w dolarach, są wyższe. Ponieważ BayernLB zakłada słabszy kurs dolara w porównaniu z euro niż rynki finansowe, których oczekiwania wyrażają się w krzywej kursów transakcji forward, to założenie można uznać za odporne na warunki skrajne.
- (173) Ponadto Komisja stwierdza, że BayernLB dopasował swoje prognozy, aby uwzględnić negatywne skutki szeregu aspektów specyficznych dla przedsiębiorstwa (decyzja Federalnego Sądu Pracy, MKB na Węgrzech, koszty zabezpieczenia walutowego, stawka podatkowa). Potwierdza to, że prognozy finansowe banku są konserwatywne i w wystarczającym stopniu uwzględniają warunki skrajne.
- (174) Zgodnie z prognozami finansowymi przekazanymi w dniu 6 czerwca 2012 r. rentowność BayernLB zostanie stopniowo przywrócona dzięki umiarkowanemu wzrostowi dochodów w połączeniu z obniżeniem kosztów. Prognozowane dochody odpowiadają poziomowi uzyskiwanemu w przeszłości. W szczególności dochody prognozowane z pozycji ryzyka (rentowność aktywów ważonych ryzykiem) odpowiadają prognozom instytucji

⁽⁵³⁾ Zob. tabela 4.

kredytowych porównywalnych z BayernLB. Prognozy zawarte w tabeli 4 były niższe od poziomów osiągniętych w 2009 i 2010 r. ⁽⁵⁴⁾. Z tego względu Komisja uznaje prognozy dochodów za ostrożne. Wszystkie składniki dochodów, a w szczególności dochody z prowizji, są prognozowane w zgodności z poziomami osiąganymi w przeszłości.

- (175) BayernLB zakłada, że zabezpieczenie przed ryzykiem w działalności kredytowej ulegnie zmniejszeniu, co jest zgodne z zakładanym w średnim okresie powrotem wzrostu gospodarczego. BayernLB prognozuje spadek kosztów w wysokości [15–30] % w okresie restrukturyzacji, co w efekcie prowadzi do stosunku kosztów do dochodów w wysokości [30–60] %. Odpowiada to poziomowi w innych bankach, które otrzymały pomoc państwa ⁽⁵⁵⁾. W opinii Komisji poprawa stosunku kosztów do dochodów jest konieczna do przywrócenia rentowności. Wynika to stąd, że wobec modelu działalności BayernLB, który nie prowadzi żadnych oddziałów służących bankowości detalicznej (które zwykle w przypadku banków detalicznych prowadzą do zwiększenia stosunku kosztów do dochodów), historyczne poziomy stosunku kosztów do dochodów nie mogą być uznane za reprezentatywne.
- (176) W odniesieniu do finansowania banki krajów związkowych stoją w średnim okresie przed wyzwaniem polegającym na zastąpieniu swoich zobowiązań gwarantowanych, których gwarantem dotychczas było państwo. Są one tanim źródłem refinansowania dla tych banków, którego nie da się zastąpić po analogicznych kosztach. Pod koniec 2010 r. BayernLB miał pozostające do spłaty gwarantowane zobowiązania w łącznej wysokości 58 mld EUR. Prawie wszystkie z tych zobowiązań będą należne pod koniec 2015 r. Komisja stwierdza, że należne gwarantowane zobowiązania mogą być z nadkładem zbilansowane prognozowanym przez BayernLB w czerwcu 2011 r. zmniejszeniem sumy bilansowej o 70 mld EUR.
- (177) Inne, dodatkowe propozycje zmniejszenia, przedstawiane przez bank, doprowadziły do zobowiązania się Niemiec, że suma bilansowa zostanie obniżona do około 240 mld EUR. W przedłożonym w czerwcu 2011 r. planie finansowania stwierdzono szereg mankamentów odnoszących się do wiarygodności dostępności niektórych źródeł finansowania. Z jednej strony w planie wychodzono z założenia, że depozyty dużych klientów wzrosną o [2–8] mld EUR, co odpowiadałoby wzrostowi o [...] % w porównaniu z 2010 r. Z drugiej strony finansowanie za pomocą depozytu B ze strony kas oszczędnościowych miałyby wzrosnąć o [1–5] mld EUR, co odpowiadałoby wzrostowi o [...] % w porównaniu z 2010 r. Te zastrzeżenia zostały uwzględnione poprzez dalsze zmniejszenie o [3–10] mld EUR, które ma zostać osiągnięte dzięki dodatkowym redukcjom w kapitałochłonnych obszarach działalności (nieruchomości, klienci korporacyjni i finansowanie projektów). Dodatkowo BayernLB przekazał przekonujące informacje o dostępnych alternatywnych źródłach refinansowania, w szczególności w zakresie możliwości emisji większej liczby listów zastawnych.
- (178) Ponadto Komisja pozytywnie ocenia zmniejszoną zależność od niegwarantowanego finansowania na rynku międzybankowym, jak pokazano w tabeli 6.
- (179) Zgodnie z pkt 13 komunikatu w sprawie restrukturyzacji długoterminową rentowność osiąga się, jeżeli bank jest w stanie wypracować odpowiedni zysk na kapitale własnym przy uwzględnieniu jego profilu ryzyka. Bez spłaty bank nie byłby w stanie wypracować dostatecznej stopy zwrotu z kapitału własnego, aby móc konkurować na rynku kapitałowym. Po restrukturyzacji bank, zakładając współczynnik kapitałowy w wysokości 10 %, mógłby wypracowywać stopę zwrotu z kapitału własnego w wysokości [5–10] %. Wyliczenia stopy zwrotu z kapitału własnego w tabeli 4 opierają się jednak na współczynniku kapitałowym w wysokości 10 %, który EUNB obliczył w trakcie swojego testu warunków skrajnych w grudniu 2011 r. jako wskaźnik kapitału podstawowego EUNB dla BayernLB. BayernLB wykorzystywał ten wskaźnik również do przedstawienia stopy zwrotu z kapitału w swoich prognozach (zob. tabela 4). Bez spłaty współczynnik kapitałowy byłby jednak o wiele wyższy (jak wyjaśniono w motywie 159, zgodnie z prognozą trwałych zysków w całym okresie współczynnik kapitałowy BayernLB mogłyby z początkowego poziomu 10 % w grudniu 2011 r. jedynie wzrastać, jeżeli zysk ten byłby zatrzymywany), zatem stopa zwrotu z kapitału byłaby niższa.
- (180) Dzięki obiecanej przez Niemcy dalszej redukcji pozycji ryzyka w wysokości 10 mld EUR, w połączeniu z planem spłaty określonym w załączniku II, stopa zwrotu z kapitału osiągnie w 2016 r. ponownie poziom około [7–12] %. Poprawa stopy zwrotu z kapitału jest możliwa dzięki neutralnemu dla wyników sposobowi, w jaki ma zostać osiągnięta dalsza redukcja pozycji ryzyka zgodnie z obietnicami Niemiec. To, że taka neutralna dla wyników redukcja jest możliwa, wydaje się prawdopodobne na podstawie obu obrazowych scenariuszy, które bank mógłby zrealizować.
- (181) Redukcje mogą jednak spełnić kryterium trwałości przywrócenia dostatecznej rentowności jedynie wówczas, gdy uwolniony kapitał zostanie wykorzystany do spłaty nadmiernego kapitału banku. Stopa zwrotu z kapitału, osiągnięta pod koniec okresu restrukturyzacji, odpowiada prognozom dla instytucji kredytowych porównywalnych do BayernLB ⁽⁵⁶⁾.

⁽⁵⁴⁾ Zob. tabela 1.

⁽⁵⁵⁾ Zob. na przykład decyzję 2012/477/UE.

⁽⁵⁶⁾ Decyzja 2010/395, w której państwo członkowskie zobowiązuje się, że bank będzie dążył do osiągnięcia stopy zwrotu z kapitału po opodatkowaniu w wysokości maksymalnie 10–12 %; decyzja 2012/477/UE, w której bank powinien w 2014 r. osiągnąć stopę zwrotu z kapitału w wysokości 6,9 %; decyzja Komisji z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34381 (2012/N), NordLB, w której bank powinien w 2016 r. osiągnąć stopę zwrotu z kapitału w wysokości 7,3 %, dotychczas nieopublikowana.

- (182) Zgodnie z planem spłat, określonym w załączniku II, ciche udziały, które pogorszyłyby rentowność banku, zostaną w pełni spłacone. Te ciche udziały musiałyby być wynagrodzone na poziomie zdecydowanie przewyższającym stopę zwrotu z kapitału banku, a zgodnie z postanowieniami pakietu Bazylea III nie będą już spełniały wymogów ostrożnościowych dla kapitału podstawowego. Pełna spłata nastąpi zgodnie z przedłożonym planem restrukturyzacji, podczas gdy kapitalizacja banku pozostanie na bezpiecznym poziomie.
- (183) Wysokość stopy zwrotu z kapitału musi zostać sprawdzona z uwzględnieniem profilu ryzyka banku. W przeszłości BayernLB prowadził działalność również poza granicami Niemiec. W szczególności w obszarze bankowości dla klientów korporacyjnych BayernLB udzielał partnerom handlowym pożyczek bez uwzględnienia interesów klientów BayernLB na rynku macierzystym i na projekty bez odpowiedniego zabezpieczenia. Finansowanie projektów skupiało się na projektach zagranicznych, w których jedyną gwarancją płatności były oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne.
- (184) Niemcy zobowiązały się do ścisłego ograniczenia aktywów ważonych ryzykiem w działalności międzynarodowej w tych obszarach. Ponadto Niemcy zobowiązały się do ograniczenia działalności banku na podstawie jasnych definicji dotyczących klientów powiązanych z ich rynkiem macierzystym, aby ograniczyć ryzyko kredytowe wobec klientów, w przypadku których relacje z klientem nie opierają się na regionalnym modelu działalności banku. Nowa struktura działalności banku powoduje zmniejszenie relatywnego poziomu ryzyka. Z tego względu prognozowaną stopę zwrotu z kapitału w wysokości około [7–12] % można uznać za dopuszczalną.
- (185) Zgodnie z pkt 13 komunikatu w sprawie restrukturyzacji pod koniec okresu restrukturyzacji bank musi mieć dostateczną kapitalizację. Z tego względu obecna i prognozowana adekwatność kapitałowa powinna, zgodnie z ostrożną wyceną, być zgodna z obowiązującymi przepisami dotyczącymi nadzoru ostrożnościowego⁽⁵⁷⁾. Komisja stwierdziła, że założenia można uznać za ostrożne, a warunki skrajne uwzględniono w stopniu wystarczającym na mocy pkt 13 komunikatu w sprawie restrukturyzacji. Ponadto prognozy kapitałowe, przedłożone na wniosek Komisji, opierają się na planie spłaty, który pokazuje, że obecna i prognozowana adekwatność kapitałowa odpowiada przywołanym w motywie 79 zaleceniom organu nadzorującego. Z tego względu odpowiadają one najnowszym wymogom nadzoru ostrożnościowego, przewidującym kapitalizację za pomocą kapitału własnego EUNB w wysokości co najmniej 9 % oraz rezerwy kapitałowej. W ten sposób zapewniono również przestrzeganie postanowień pakietu Bazylea III.
- (186) Komisja nie dostrzega jednak potrzeby ustanowienia mechanizmów z tytułu dodatkowych warunków skrajnych. Z jednej strony w swoich obliczeniach w ramach testu warunków skrajnych dla 9 % EUNB uwzględnił jedynie napięcia związane z obligacjami rządowymi, które nie są znaczące w przypadku BayernLB. Z drugiej strony czynniki skrajne makro i indywidualne były w trakcie przeprowadzania przez EUNB w czerwcu 2011 r. testu warunków skrajnych odniesione tylko do współczynnika kapitału własnego EUNB wynoszącego 5 %. Aktualnie Komisja nie widzi przesłanek, by EUNB miał żądać przeprowadzenia testu warunków skrajnych, w którym koncepcje obu testów zostałyby połączone. Takiego połączenia nie żądano również przy badaniu restrukturyzacji pod kątem wpływu pomocy państwa w przypadku innych niemieckich instytucji kredytowych. W zamian Federalny Urząd Nadzoru Usług Finansowych wezwał jedynie instytucje kredytowe do przestrzegania współczynnika kapitału własnego EUNB w wysokości 9 %⁽⁵⁸⁾. Z tego względu Komisja może obecnie założyć jedynie prawdopodobnie żadaną adekwatność kapitałową, zgodną z przeprowadzonym w grudniu 2011 r. testem warunków skrajnych, oraz dodatkową rezerwę kapitałową, o której mowa w motywie 79. Rozumowanie to potwierdza jeszcze fakt, że przewidywalne czynniki skrajne, specyficzne dla banku i otoczenia makroekonomicznego, zostały już uwzględnione w planowaniu.
- (187) W każdym przypadku Komisja dostrzega rolę nadzoru finansowego. Z tego względu Komisja akceptuje, że warunek spłaty rocznych transz zgodnie z załącznikiem II wymaga udzielenia zgody przez organ nadzoru. Warunkiem wypłaty transz przewidzianych w planie spłaty jest również udzielenie zgody przez BaFin. W przypadku gdyby BaFin zabronił lub odmówił udzielenia zgody na spłatę transzy, Komisja jest gotowa uznać właściwy obowiązek spłaty odpowiedniej kwoty za zawieszony. Jednakże jeżeli uprzednio zawieszona spłata kwoty nie będzie dozwolona lub zostanie zabroniona również w kolejnym roku, realizacja planu restrukturyzacji będzie zagrożona, zatem Niemcy będą musiały przedłożyć Komisji zmieniony plan restrukturyzacji.
- (188) Sam fakt, że organ nadzorujący zabroni lub nie zezwoli na wykonanie spłaty, nie zwalnia automatycznie banku z obowiązku spłaty, lecz wymaga podjęcia przez bank pewnych działań. Wynika to z tego, że jeżeli nawet przy spełnieniu wszystkich zaleceń organu nadzoru bank nie może dokonać spłaty, zasadniczo należałoby uwolnić dodatkowy kapitał poprzez kolejne zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem. Ponadto co do zasady w przypadku każdego opóźnienia konieczne są kolejne środki wyrównawcze⁽⁵⁹⁾. Z tego względu Komisja zasadniczo nalega, by w zmienianym planie restrukturyzacji Niemcy przyjęły dodatkowe środki wyrównawcze. Jest to zgodne z pkt 4 załącznika II.

⁽⁵⁷⁾ Zob. pkt 11 komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

⁽⁵⁸⁾ Decyzja SA.34381 (2012/N).

⁽⁵⁹⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34539 (2012/N), *Commerzbank*, dotychczas nieopublikowana.

- (189) Należy jednak zwrócić uwagę, że jeżeli w przyszłości wymogi ostrożnościowe dotyczące kapitału własnego wyraźnie wzrosną powyżej poziomu przewidzianego w niniejszej decyzji, Komisja – jak określono w pkt 14 zdanie trzecie komunikatu Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego ⁽⁶⁰⁾ – może być zmuszona przeprowadzić badanie, które może wykazać konieczność dokonania dodatkowej pomniejszej restrukturyzacji.
- (190) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji należy również sprawdzić, czy plan restrukturyzacji wychodzi naprzeciw istniejącym bądź potencjalnym mankamentom struktury ładu korporacyjnego. Komisja stwierdza, że w planie restrukturyzacji przewidziano istotne zmiany struktury prawnej i ładu korporacyjnego banku, które sprawią, że BayernLB będzie mniej narażony na potencjalny niedopuszczalny wpływ udziałowców i umożliwi lepszą kontrolę nad przedsiębiorstwem.
- (191) Za pomocą planowanych działań zagwarantuje się, że BayernLB nie będzie różnić się od swoich konkurentów pod względem statutu, wewnętrznych wytycznych i procedur lub zadań i składu swoich organów statutowych. Istnieją dostateczne mechanizmy zapobiegające podejmowaniu decyzji biznesowych z przyczyn innych niż ekonomiczne. Ponadto znacznie poprawi się jakość kontroli w przedsiębiorstwie. Zadania poszczególnych organów (zgromadzenia generalnego, rady administracyjnej i zarządu) są lepiej i silniej od siebie oddzielone, a włączenie niezależnych ekspertów oraz wprowadzenie sprawdzianu kwalifikacji, który zdać musi każdy członek rady administracyjnej, będą sprzyjać poziomowi profesjonalizmu rady administracyjnej.
- (192) Ramy ładu korporacyjnego są zgodne z wymaganiami stawianymi przedsiębiorstwom prywatnym i obejmują wdrożenie (dobrowolnego) niemieckiego kodeksu ładu korporacyjnego.
- (193) Zgromadzenie generalne dysponuje zwyczajowymi kompetencjami walnego zgromadzenia, bez dodatkowych możliwości wywierania wpływu. Zgodnie z kodeksem ładu korporacyjnego rada nadzorcza będzie składać się w połowie z członków niezależnych. Wymogi jakościowe ustanowione przez niemiecki organ nadzoru (BaFin), które gwarantują kwalifikacje minimalne nowo powołanych członków rad nadzorczych, należy postawić wszystkim członkom rady nadzorczej. Przewodnictwo w radzie nadzorczej w trakcie okresu restrukturyzacji sprawuje jeden z niezależnych członków. Ponadto tworzy się Komitet Kontroli i Komitet Ryzyka, które będą pracować zgodnie ze sprawdzonymi metodami ładu korporacyjnego.
- (194) Podsumowując, plan restrukturyzacji BayernLB jest odpowiedni do przywrócenia jego długoterminowej rentowności.

Wkład własny

- (195) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji zapisano ponadto, że do finansowania restrukturyzacji banki powinny w pierwszej kolejności wykorzystać środki własne, aby ograniczyć pomoc do minimum, oraz że kosztów restrukturyzacji nie powinno ponosić wyłącznie państwo, ale również ci, którzy w bank zainwestowali. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że zakres zbywanych aktywów, stanowiący wkład własny, pozostał niejasny.
- (196) W międzyczasie Niemcy zobowiązały się, że BayernLB do końca okresu restrukturyzacji sprzeda [40–70] spółek zależnych/udziałów. Bank dokonał już w międzyczasie zbycia większości z tych spółek zależnych/udziałów i liczy, że uda mu się dokonać zbycia wszystkich najpóźniej do [...]. Zbywane udziały finansowe, wymienione w załączniku I pkt 11 i w załączniku III, dotyczą między innymi LBS Bayern, MKB oraz Banque LB Lux SA, należących do największych spółek zależnych BayernLB. Pozyskane przychody i ewentualne zyski zostaną wykorzystane do pokrycia kosztów restrukturyzacji i przyczynią się do ograniczenia pomocy do minimalnego poziomu.
- (197) W celu zagwarantowania, że właściciele banku w jak największym stopniu wezmą udział w odbudowie bazy kapitałowej w okresie restrukturyzacji, Niemcy również zapewniły, że do końca okresu restrukturyzacji lub nawet dłużej, o ile cichy udział kraju związkowego do tego czasu nie zostanie w pełni splecony, bank zatrzyma dywidendę i nie dokona wypłaty żadnych kuponów, do których wypłaty nie będzie zobowiązany na mocy prawa. Dzięki temu zagwarantuje się, zgodnie z pkt 26 komunikatu w sprawie restrukturyzacji, że BayernLB nie wykorzysta żadnej pomocy państwa do wypłaty wynagrodzeń z tytułu środków własnych, kiedy zyski nie wystarczą na wypłatę takich wynagrodzeń. Również wymagany zakaz obsługi dywidend i instrumentów hybrydowych pomoże bankowi BayernLB w dotrzymaniu planu spłaty.

⁽⁶⁰⁾ Zob. przypis 44.

- (198) Inny aspekt dotyczy Związku Kas Oszczędnościowych, który wprawdzie był udziałowcem BayernLB, ale nie uczestniczył w działaniach ratunkowych w 2008 r. Chociaż udział Związku Kas Oszczędnościowych uległ znacznemu zmniejszeniu wskutek braku uczestnictwa w działaniach ratunkowych, to w międzyczasie zadeklarował on gotowość wniesienia różnych dodatkowych wkładów.
- (199) Po pierwsze, kasy oszczędnościowe (które, jak określono w motywie 76, posiadają obecnie pojedyncze ciche udziały) zadeklarowały gotowość wycofania tych cichych udziałów o łącznej wartości około [770–810] mln EUR [...], aby poprawić jakość kapitału banku i zagwarantować, że udostępniony przez nie kapitał nadal będzie mógł być uznany za kapitał podstawowy EUNB. W zamian Związek Kas Oszczędnościowych ponownie wnieście [810–840] mln EUR jako kapitał własny i w ten sposób zwiększy swój udział w BayernLB ⁽⁶¹⁾. W ten sposób kasy oszczędnościowe stracą swoje prawo do bezpiecznych wypłat odsetek, bez otrzymania w średnim okresie analogicznych wypłat dywidend (ze względu na zakaz wypłaty dywidend).
- (200) Po drugie, Związek Kas Oszczędnościowych zadeklarował gotowość zakupu LBS do końca 2012 r. za uczciwą cenę 818,3 mln EUR. Przy określaniu tej ceny Związek Kas Oszczędnościowych nie zastosował żadnego potrącenia, chociaż kasy oszczędnościowe są najważniejszym kanałem zbytu produktów LBS. Prawdopodobnie uczyniłby to inwestor prywatny.
- (201) W wyniku tych wszystkich działań udział Związku Kas Oszczędnościowych, który najpierw spadł do 6 %, istotnie wzrosł, być może do 25 %.
- (202) Na koniec należy zwrócić uwagę, że Niemcy w pełni odzyskują korzyści BayernLB z gwarancji dotyczącej aktywów (zabezpieczenie przed ryzykiem), o ile przekroczą one rzeczywistą wartość ekonomiczną. Z tego względu udział banku i jego udziałowców w obciążeniu można uznać za odpowiedni, a wątpliwości wyrażone w tym zakresie w decyzji o wszczęciu postępowania za wyjaśnione.

Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

- (203) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji wymaga się wreszcie, by plan restrukturyzacji zawierał środki służące ograniczeniu zakłóceń konkurencji. Takie środki powinny być dopasowane do zakłóceń konkurencji występujących na rynkach, na których bank będący beneficjentem będzie prowadził działalność po restrukturyzacji. Charakter i forma tych środków zależą od dwóch kryteriów: po pierwsze – od kwoty pomocy oraz warunków i okoliczności, w jakich ją przyznano, a po drugie – od cech rynków, na których bank będący beneficjentem pomocy będzie działał. Komisja uwzględni również zakres wkładu własnego banku będącego beneficjentem i podział obciążeń w okresie restrukturyzacji.
- (204) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja uznała środki zaproponowane w celu ograniczenia zakłóceń konkurencji za niewystarczające. W zaktualizowanym planie restrukturyzacji przewidziano dalsze środki służące ograniczeniu zakłóceń konkurencji.
- (205) Łączna kwota pomocy w tej sprawie wynosi około 15,8 mld EUR wsparcia kapitałowego i składa się z podwyższenia kapitału o 10 mld EUR, zabezpieczenia przed ryzykiem w wysokości 4,8 mld EUR oraz przeniesienia na BayernLB kapitału BayernLabo w wysokości 1 mld EUR. Ta kwota nie obejmuje ani gwarancji na zobowiązania udzielonej przez SoFFin w wysokości około 15 mld EUR (z których wykorzystano 5 mld EUR) ⁽⁶²⁾, ani gwarancji udzielonych przez Austrię na kwotę 2,638 mld EUR, które BayernLB był gotów udostępnić jako środki na finansowanie w HGAA. Łączna kwota pomocy wynosząca 15,8 mld EUR odpowiada 8 % aktywów ważonych ryzykiem (198 mld EUR pozycji ryzyka w 2008 r.) po przedsięwzięciu środków. Ten udział ulega dalszemu zwiększeniu, kiedy uwzględni się gwarancję o wartości 2,638 mld EUR, którą bank otrzymał od Austrii, oraz gwarancje na zobowiązania udzielone przez SoFFin w wysokości 15 mld EUR (z których wykorzystano 5 mld EUR). Z tego względu kwota pomocy udzielonej bankowi będącemu beneficjentem jest ogromna. Potrzebne są analogicznie szeroko zakrojone działania, aby ograniczyć ewentualne zakłócenia konkurencji, nawet jeżeli weźmie się pod uwagę odpowiedni wkład własny oraz udział banku będącego beneficjentem i jego udziałowców w obciążeniach w okresie restrukturyzacji.
- (206) Z powyższych względów w nowym planie restrukturyzacji przewidziano znacznie większe zmniejszenie sumy bilansowej niż w poprzednim planie restrukturyzacji. BayernLB dokona zmniejszenia swojej sumy bilansowej na podstawie aktywów z 2008 r. o 51 %, z 421,7 mld EUR na 206 mld EUR (239,4 mld EUR w 2015 r.).
- (207) W tym celu BayernLB wyraża gotowość zbycia znacznej liczby krajowych i zagranicznych spółek zależnych/udziałów i zdecydowanego odchudzenia swojego portfela udziałów. Te operacje zbycia muszą zakończyć się do [...] lub właściwe spółki zależne/udziały muszą zakończyć swoją nową działalność po [...]. W tabeli 12 przedstawiono największe operacje zbycia.

⁽⁶¹⁾ Alternatywnie ciche udziały można również przekształcić w kapitał własny, bez konieczności jego zwrotu i następnie ponownego wniesienia.

⁽⁶²⁾ Zob. motyw 44.

Tabela 12

Zbycie istotnych udziałów

Nazwa	Suma bilansowa w mld EUR (*)	AWR w mld EUR (*)
HGAA	44,6	[30–35]
MKB	10,8	[7–10]
SaarLB	20,6	[6–9]
LB(Suisse)	1,2	[0–1]
LB Lux	11,8	[4–7]
LBS	[8–12]	[2–5]
GBWAG	2,1	[0–2]

(*) Według wartości z roku 2008.

- (208) Te operacje zbycia obejmują wszystkie zagraniczne instytucje kredytowe banku. Zbycie HGAA, która już w 2008 r. wydawała się potrzebować pomocy na restrukturyzację, przyczyniło się do przywrócenia rentowności BayernLB. Ale nawet jeżeli nie weźmie się HGAA pod uwagę przy ocenie zakresu środków służących ograniczeniu zakłóceń konkurencji, zmniejszenie sumy bilansowej nadal wynosi 45 % (421,7 mld EUR – 44,6 mld EUR = 377,4 mld EUR w porównaniu z 206 mld EUR).
- (209) Ponadto BayernLB zmniejszy swoją liczbę placówek i przedstawicielstw zagranicznych o siedem, a utrzymywane placówki w Londynie, Paryżu, Nowym Jorku i Mediolanie ulegną znacznemu zmniejszeniu.
- (210) Wobec istotnych zakłóceń konkurencji, wywołanych dużą kwotą otrzymanej pomocy, Komisja uznaje zmniejszenie sumy bilansowej banku łącznie o ponad połowę za właściwe. Zmniejszenie tego rzędu odpowiada praktyce decyzyjnej Komisji w przypadku innych banków krajów związkowych ⁽⁶³⁾.
- (211) Jako uzupełnienie wobec tych szeroko zakrojonych środków strukturalnych BayernLB zobowiązał się również do określonych ograniczeń działalności. Bank zobowiązał się, że w okresie restrukturyzacji będzie przestrzegał górnego limitu wynagrodzeń (stałych i zmiennych) pracowników w wysokości 500 000 EUR oraz zakazu przejęć i wypłaty dywidendy. Ograniczenia dotyczące wynagrodzeń pracowników ulegają automatycznemu przedłużeniu (nawet jeżeli w mniejszym stopniu niż w odniesieniu do górnego limitu), póki ciche udziały nie zostaną w pełni spłacone i nie zakończy się operacja wycofania, co prawdopodobnie nie nastąpi przed 2019 r. Za pomocą takich środków stworzona zostanie struktura zachęt do spłaty i utrudnień dla przejmowania konkurujących przedsięwzięć przez bank, aby wykluczyć, że pomoc posłuży do sfinansowania nieorganicznego wzrostu BayernLB.
- (212) Ponadto BayernLB zdecydowanie ograniczy zakres i całkowitą wielkość utrzymywanej międzynarodowej działalności biznesowej w obszarach klientów korporacyjnych, finansowania projektów i nieruchomości, zgodnie z postanowieniami w załączniku I. Dzięki temu powstanie przestrzeń dla innych podmiotów na podstawowych rynkach działalności BayernLB.
- (213) Ponadto Niemcy zobowiązały się, że BayernLB wycofa się z takich obszarów działalności jak finansowanie statków i samolotów. Zaprzestanie się również finansowania sektora publicznego poza Bawarią.
- (214) Biorąc pod uwagę to połączenie różnych środków oraz zaprezentowanego stwierdzenia, że udział własny i podział obciążeń są właściwe, Komisja uważa, że przyjęto dostateczne postanowienia, by ograniczyć ewentualne zakłócenia konkurencji pomimo wysokiej kwoty pomocy udzielonej BayernLB.

Realizacja i monitorowanie

- (215) Zgodnie z sekcją 5 komunikatu w sprawie restrukturyzacji należy regularnie przedstawiać sprawozdania, aby Komisja mogła przekonać się o prawidłowej realizacji planu restrukturyzacji. Pierwsze sprawozdanie należy przedłożyć najpóźniej sześć miesięcy po zatwierdzeniu planu restrukturyzacji. W tym celu Niemcy powinny powołać powiernika monitorującego i dwa razy w roku przekazać sprawozdanie z monitorowania.

⁽⁶³⁾ Decyzja 2012/477/UE, w której nie przewidziano pełnego wycofania, ale suma bilansowa została zmniejszona o 60 %.

- (216) Poszczególne transze spłaty wymagają uzyskania zgody niemieckiego organu nadzoru BaFin. Jeżeli bank nie zrealizuje celów określonych w planie spłat, Niemcy byłyby zobowiązane do przedłożenia Komisji zmienionego planu restrukturyzacji, zgodnie z załącznikiem II pkt 4. Przy takim nowym przedłożeniu zasadniczo potrzebne są dodatkowe środki ograniczające zakłócenia konkurencji.
- (217) Komisja uznaje, że dzięki dalszej redukcji pozycji ryzyka zgodnie z załącznikiem I pkt 33 zagwarantuje się, że BayernLB w 2017 r. będzie mógł spłacić pozostałą część cichych udziałów. Komisja oparła swoją ocenę na redukcji pozycji ryzyka, do której zobowiązano się w odniesieniu do poszczególnych segmentów w okresie wskazanym w załączniku I pkt 33, oraz jej skutków wtórnych w poszczególnych obszarach działalności. Jeżeli przy realizacji planu BayernLB stwierdzi możliwości optymalizacji ze względu na zmiany sytuacji w zakresie nadzoru ostrożnościowego lub sytuacji makroekonomicznej, mające wpływ na podane okresy, Niemcy powinny poinformować Komisję o tych odstępstwach, chyba że odstępstwo przy redukcji danego segmentu w 2017 r. ma maksymalny zakres [10–15] %, łączna redukcja mieści się w ramach łącznej kwoty określonej w załączniku I pkt 33 i nie wpływa na opisaną w planie restrukturyzacji rentowność BayernLB. W przypadku nowego przedłożenia Komisja zbada, czy zmiany przyczyniają się do maksymalizacji skutku ulgi w kapitale, jednocześnie minimalizują negatywne efekty wtórne i w efekcie nie wpływają negatywnie na rentowność banku.

Wnioski dotyczące restrukturyzacji

- (218) W świetle prognoz banku, a także uwzględniając najnowsze wymogi w zakresie nadzoru ostrożnościowego, przewidujące kapitalizację w postaci kapitału podstawowego przekraczającego 9 % oraz rezerwy kapitału własnego, a także postanowienia pakietu Bazylea III, działania restrukturyzacyjne wraz ze zobowiązaniami przyjętymi przez Niemcy są odpowiednie dla przywrócenia długoterminowej rentowności BayernLB i stanowią przeciwwagę dla zakłóceń konkurencji spowodowanych środkami pomocy. Jeżeli część środków pomocy zostanie spłacona i zostanie przeprowadzone wycofanie, plan restrukturyzacji gwarantuje również, że pomoc będzie ograniczona do niezbędnego minimum, a bank wniesie odpowiedni wkład własny. Jeżeli obowiązek spłaty zostanie zrealizowany zgodnie z załącznikiem II, to wobec powyższego pomoc na restrukturyzację można na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym.

6. KORZYŚCI DLA ZWIĄZKU KAS OSZCZĘDNOŚCIOWYCH

- (219) Wyjaśniły się również wątpliwości Komisji dotyczące nieodpowiedniego udziału Związku Kas Oszczędnościowych w podziale obciążenia i odniesienia przez niego korzyści ze środków ratunkowych. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zwróciła uwagę, że w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego być może dokona weryfikacji prawidłowości wyceny BayernLB i w ten sposób obliczenia pozostałych udziałów Związku Kas Oszczędnościowych. Następnie Komisja przesłała Niemcom wniosek o udzielenie informacji dotyczącej wkładu Związku Kas Oszczędnościowych w działania ratunkowe. Poprzez zamianę cichego udziału kas oszczędnościowych i późniejsze dokapitalizowanie przez Związek Kas Oszczędnościowych, którego udział ulegnie dzięki temu zwiększeniu, w międzyczasie osiągnięto już odpowiedni podział obciążeń. Ponadto Komisja nie była w stanie stwierdzić żadnych nieprawidłowości przy wycenie banku, która była podstawą dla przyznania udziałów w 2008 r. Z tego względu nie ma powodu dla podtrzymywania wątpliwości dotyczących Związku Kas Oszczędnościowych.

WNIOSKI

- (220) Biorąc pod uwagę zobowiązania Niemiec dotyczące restrukturyzacji oraz określone w załączniku II warunki dotyczące spłaty części środków pomocy i wycofania, Komisja stwierdza, że zabezpieczenie przed ryzykiem jest zgodne z sekcją 5 komunikatu w sprawie aktywów o obniżonej wartości, pomoc na restrukturyzację jest ograniczona do niezbędnego minimum, kwestie zakłócenia konkurencji są dostatecznie uwzględniane, a przedłożony plan restrukturyzacji jest odpowiedni dla przywrócenia długoterminowej rentowności BayernLB. Z tego względu pomoc na restrukturyzację można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Decyzja z dnia 25 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.28487 (C 16/09, ex N 254/09), Niemcy i Austria na rzecz Bayerische Landesbank, traci moc.

Artykuł 2

1. Następujące środki stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE:
 - a) dokapitalizowanie Bayerische Landesbank w wysokości 10 mld EUR przez kraj związkowy Bawaria;
 - b) przyznana na rzecz Bayerische Landesbank przez kraj związkowy Bawaria gwarancja przy drugiej stracie w wysokości 4,8 mld EUR, w formie zabezpieczenia przed ryzykiem;
 - c) przyznane na rzecz Bayerische Landesbank przez Niemcy gwarancje na zobowiązania w wysokości 15 mld EUR;
 - d) przyznana na rzecz Bayerische Landesbank przez Austrię gwarancja w odniesieniu do finansowania w wysokości 2,638 mld EUR oraz
 - e) przeniesienie do Bayerische Landesbank kapitału kraju związkowego Bawaria w Bayerische Landesbodenkreditanstalt w wysokości 1 mld EUR.
2. Uwzględniając zobowiązania określone w załącznikach I i III oraz pod warunkami określonymi w załączniku II, pomoc państwa, o której mowa w ust. 1, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 3

Niemcy gwarantują, że przedłożony w dniu 6 czerwca 2012 r. i uzupełniony w dniu 12 czerwca 2012 r. plan restrukturyzacji, wraz ze zobowiązaniami określonymi w załącznikach I i III oraz pod warunkami określonymi w załączniku II, zostanie w pełni zrealizowany zgodnie z harmonogramem określonym w tych załącznikach.

Artykuł 4

W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Niemcy przekażą Komisji szczegółowy opis działań podjętych w celu wykonania niniejszej decyzji.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec oraz do Republiki Austrii.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 lutego 2013 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

A. ZOBOWIĄZANIA OGÓLNE

1. **[Etap restrukturyzacji]** Etap restrukturyzacji kończy się w dniu 31 grudnia 2015 r. Poniższe zobowiązania stosuje się w trakcie etapu restrukturyzacji, o ile w danym zobowiązaniu nie określono inaczej. Jeżeli spłata, o której mowa w załączniku II pkt 2 i 3, następuje dopiero po tym terminie, pkt 4, 6–8, 18–22, 24, 25, 27 i 28 niniejszego załącznika I obowiązują, póki bank nie zrealizuje w pełni swoich zobowiązań płatniczych, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2018 r.
2. **[Powiernik]** Pełne i właściwe wdrażanie wszystkich zobowiązań i warunków wymienionych w tym katalogu będzie przedmiotem ciągłego i gruntownego nadzoru oraz szczegółowej kontroli ze strony odpowiednio wykwalifikowanego powiernika monitorującego niezależnego od BayernLB. Powołanie i zadania powiernika monitorującego są uregulowane odrębnym porozumieniem.
3. **[Działalność podstawowa i Jednostka Restrukturyzacji]** BayernLB stworzył wewnętrzną Jednostkę Restrukturyzacji, która z jednej strony samodzielnie opiekuje się redukcją niektórych portfeli, a z drugiej strony – nadzoruje w całym koncernie środki redukcji przedsięwzięte w poszczególnych obszarach działalności i spółkach zależnych. Wewnętrzna Jednostka Restrukturyzacji jest funkcjonalnie i organizacyjnie oddzielona od obszarów działalności centrali banku i spółek zależnych/udziałów, które będą kontynuowane (zwanym dalej łącznie „działalnością podstawową”), i jest traktowana jako odrębny segment.

B. ZMNIEJSZENIE SUMY BILANSOWEJ/OGRANICZENIE DZIAŁALNOŚCI

4. **[Zmniejszenie sumy bilansowej – koncern]** BayernLB zobowiązuje się do zmniejszenia sumy aktywów bilansowych do dnia 31 grudnia 2015 r. do łącznie ok. 239,4 ⁽¹⁾ mld EUR ⁽²⁾ poprzez likwidację placówek zagranicznych, zbycie udziałów oraz ograniczenie działalności. W celu zapewnienia niezakłóconego prowadzenia monitorowania w tym procesie nie uwzględnia się zmieniającego się kursu wymiany EUR/USD, o ile nie przekroczy on następujących limitów: [1,05–1,25] za 2012 r., [1,05–1,25] za 2013 r., [1,05–1,25] za 2014 r. oraz [1,05–1,25] za 2015 r. ⁽³⁾. W przypadku spadku tego kursu wymiany EUR/USD poniżej limitu, po uzyskaniu informacji od powiernika monitorującego bank może dopasować docelową sumę bilansową w taki sposób, by uwzględnić całkowitą różnicę wynikającą ze spadku kursu wymiany w porównaniu z danym kursem planowanym, o ile Komisja nie sprzeciwi się dopasowaniu ze wskazaniem uzasadnienia na piśmie.
5. **[Zmniejszenie sumy bilansowej Jednostki Restrukturyzacji]** Suma aktywów bilansowych Jednostki Restrukturyzacji zostanie zmniejszona do około [7,5–10] mld EUR do dnia 31 grudnia 2015 r. Przekroczenie tej kwoty, wynikające ze zmienionego wobec planu kursu wymiany EUR/USD, zgodnie z pkt 4 zdanie drugie, traktuje się jako nieszkodliwe, zgodnie z odpowiednio obowiązującymi założeniami, o których mowa w pkt 4.
6. **[Ograniczenie działalności – działalność podstawowa]** W działalności podstawowej następujących obszarów działalności dotrzymane zostaną następujące ograniczenia, dzięki czemu prowadzona będzie działalność wyłącznie powiązana z Niemcami. W tej sytuacji powiązanie z Niemcami oznacza, że (i) klient lub jego spółka dominująca lub istotna spółka zależna posiada siedzibę w Niemczech; (ii) mamy do czynienia z finansowaniem działalności handlowej lub finansowaniem w związku z działalnością eksportową przy [...] uwzględnieniu ubezpieczenia od ryzyka [...] (np. agencja kredytów eksportowych), a podlegający finansowaniu klient jest odbiorcą klienta powiązanego z Niemcami zgodnie z ppkt (i); lub (iii) ubiegające się o finansowanie przedsięwzięcie polegające na sfinansowaniu projektu jest ulokowane w Niemczech lub co najmniej jeden z jego klientów jest powiązany z Niemcami zgodnie z ppkt (i), jako odbiorca towarów lub surowców, które planuje się wyprodukować, lub jako uczestnik projektu na mocy umów odbioru lub umów o korzystanie, lub posiada co najmniej [15–50] % udziałów własnościowych w spółce projektowej, lub przejmuje część dostaw, których udział wynosi ponad [30–70] % dostaw podlegających finansowaniu; lub (iv) w przypadku międzynarodowego obrotu nieruchomościami, klient ma w portfelu ważne aktywa niemieckie.
 - a) **[Finansowanie projektu]** BayernLB zapewnia, że aktywa ważone ryzykiem (AWR ⁽⁴⁾) działań w ramach finansowania projektów w działalności podstawowej, tzn. finansowanie spółek celowych, w których zabezpieczenie kredytu opiera się na wynikającej z przepływów gotówki rentowności spółki celowej/inwestycji, od którego zobowiązanie będzie realizowane, tj. 25 września 2012 r.] zgodnie ze zmienionym planem restrukturyzacji nie przekroczy limitu [3–4] mld EUR.

⁽¹⁾ W porównaniu z wartościami z 2008 r. odpowiada to zmniejszeniu do sumy bilansowej wynoszącej około 206 mld EUR.

⁽²⁾ Jeżeli ograniczenie w tym punkcie, zgodnie z pkt 1, będzie trwało dłużej niż do 2015 r., wartość docelowej sumy bilansowej będzie dorocznie [...] indeksowana [...].

⁽³⁾ BayernLB planuje następujące kursy wymiany walut EUR/USD: [1,10–1,60] w 2012 r., [1,10–1,60] w 2013 r., [1,10–1,60] w 2014 r. oraz [1,10–1,60] w 2015 r. Dane dotyczące kursu wymiany EUR/USD zostaną w razie potrzeby uzupełnione po 2015 r. na podstawie obowiązującego wówczas planowania banku.

⁽⁴⁾ Skrót „AWR” w pkt 6, 7 oraz 11 jest stale rozumiany jako aktywa ważone ryzykiem, stanowiące składniki pozycji ryzyka, jednakże bez uwzględnienia pozycji ryzyka operacyjnego, pozycji rynkowej oraz ekwiwalentu AWR lub korekty wartości kredytowej z działalności zabezpieczającej na rzecz klientów.

- b) **[Międzynarodowy rynek nieruchomości]** BayernLB zapewnia, że AWR międzynarodowego handlu nieruchomościami w placówkach zagranicznych w działalności podstawowej (działalności dotyczącej międzynarodowych klientów rynku nieruchomości, tzn. finansowania powiązanego z Niemcami zgodnie z definicją określoną w pkt 6 ppkt (i) i (iv) w ramach zwykłego strukturyzowania transakcji na rynku nieruchomości handlowych, w tym spółek celowych) od [termin, od którego zobowiązanie będzie realizowane, tj. 25 września 2012 r.] zgodnie ze zmienionym planem restrukturyzacji nie przekroczy limitu [0,5–1] mld EUR.
- c) **[Bankowość korporacyjna]** BayernLB zapewnia, że AWR w dziedzinie bankowości korporacyjnej (finansowania przedsiębiorstw wśród klientów instytucjonalnych) w działalności podstawowej od [termin, od którego zobowiązanie będzie realizowane, tj. 25 września 2012 r.] zgodnie ze zmienionym planem restrukturyzacji nie przekroczy limitu [9–12] mld EUR.

BayernLB nie będzie realizował żadnej działalności w dziedzinach, o których mowa w lit. a), b) i c), w ramach innych obszarów działalności w celu obejścia wskazanych limitów AWR. W razie wątpliwości przy przypisywaniu działalności do powyższych obszarów działalności i do przekazywanych informacji o planie należy kierować się planem restrukturyzacji ⁽¹⁾.

7. **[Przekroczenie]** W odniesieniu do limitów AWR określonych w pkt 6 lit. a)–c)

- a) nie uwzględnia się zmieniającego się w porównaniu z planami, o których mowa w pkt 4, kursu wymiany EUR/USD, o ile nie przekroczy on następujących limitów: [1,05–1,25] za 2012 r., [1,05–1,25] za 2013 r., [1,05–1,25] za 2014 r. oraz [1,05–1,25] za 2015 r. ⁽²⁾. W przypadku spadku tego kursu wymiany EUR/USD poniżej limitu, po uzyskaniu informacji od powiernika monitorującego bank może dopasować limity AWR w taki sposób, by uwzględnić całkowitą różnicę wynikającą ze spadku kursu wymiany w porównaniu z limitami AWR określonymi w pkt 6 lit. a)–c). Komisja może sprzeciwić się temu dopasowaniu ze wskazaniem uzasadnienia na piśmie;
- b) nie uwzględnia się wzrostu AWR, wynikającego ze zmian wymogów regulacyjnych dotyczących obliczania AWR, krajowych lub międzynarodowych przepisów rachunkowych w porównaniu z obowiązującym stanem prawnym, o ile Komisja nie sprzeciwi się mu po konsultacjach.

8. **[Rezygnacja z działalności]** – Od chwili obecnej poniższe dziedziny nie zaliczają się już do działalności podstawowej, a działalność w nich zostanie zaniechana:

- a) papiery wartościowe zabezpieczone aktywami

Nie będą realizowane żadne inwestycje w podzielone na transze papiery wartościowe zabezpieczone aktywami lub kredyty podzielone na transze, którym podlega pula wielu ekspozycji lub które ze względu na swoją strukturę wykazują techniczne ryzyko dźwigni (leverage). Zezwala się nadal na sekurytyzację własnego finansowania w interesie banku do celów refinansowania lub zarządzania bilansem, a także na zakup/finansowanie nietranszowanych portfeli ekspozycji od najważniejszych klientów za pośrednictwem transakcyjnych platform sekurytyzacyjnych;

- b) związane z transakcjami pożyczki zabezpieczone/finansowanie przejąć bez powiązania z Niemcami

Bank nie będzie już uczestniczył w związanych z transakcjami operacjach pożyczek zabezpieczonych lub finansowania przejąć bez powiązania z Niemcami, tj. finansowanego z zewnątrz przejmowania przedsiębiorstw przy uwzględnieniu dużego udziału kapitału obcego w regulowaniu ceny zakupu, który jest zabezpieczony wyłącznie lub w przeważającej mierze przez spółkę docelową i składniki jej aktywów;

- c) finansowanie statków i samolotów

W przyszłości bank nie będzie oferował żadnego powiązanego z obiektami finansowania statków i samolotów, tj. finansowania zakupu takich obiektów, przy czym zakupiony statek lub samolot stanowi główne zabezpieczenie. Z tego zakazu wyłączone są operacje finansowania samolotów, które są w 100 % zabezpieczone przez agencję kredytów eksportowych i w których zabezpieczenie w całości spoczywa na ubezpieczeniu kredytu eksportowego, a nie na aktywach bazowych (czysta operacja finansowania eksportu);

⁽¹⁾ Jeżeli ograniczenie AWR w pkt 6 będzie, zgodnie z pkt 1, trwało dłużej niż do 2015 r., określone w pkt 6 lit. a)–c) limity AWR będą dorocznie [...] indeksowane [...].

⁽²⁾ BayernLB planuje następujące kursy wymiany walut EUR/USD: [1,10–1,60] w 2012 r., [1,10–1,60] w 2013 r., [1,10–1,60] w 2014 r. oraz [1,10–1,60] w 2015 r. Dane dotyczące kursu wymiany EUR/USD zostaną w razie potrzeby uzupełnione po 2015 r. na podstawie obowiązującego wówczas planowania banku.

d) współdziałanie centrali z sektorem publicznym poza Bawarią

BayernLB zaprzestanie nowych operacji kredytowania udzielanego miastom, gminom i związkom gmin poza Bawarią. Z zakazu wyłączone są środki służące zarządzaniu płynnością. Nadal dozwolone są partnerstwa publiczno-prywatne, finansowanie projektów i eksportu w interesie klientów powiązanych z Niemcami, w których odbiorcą jest sektor publiczny.

C. ZAMYKANIE SIEDZIB/SPRZEDAŻ UDZIAŁÓW

9. **[Siedziby]** Następujące siedziby utworzone jako placówki lub przedstawicielstwa BayernLB zostały już zamknięte w podanych poniżej terminach:

Siedziba	Data
Pekin	2009
Tokio	2009
Montreal	2009
Bombaj	2009
Kijów	2010
Hongkong	2010
Szanghaj	2010

10. Istniejąca działalność, która nie została zamknięta do czasu zamknięcia siedzib określonych w pkt 9, zostaje przeniesiona lub wygasa po tym czasie wraz z terminem zapadalności transakcji bazowej. Nie dopuszcza się żadnej nowej działalności.
11. **[Sprzedaż udziałów]** BayernLB dokona jak najlepszego i pełnego zbycia następujących oraz wskazanych w załączniku III udziałów w określonym terminie („Signing”) lub już dokonał zbycia udziału w podanym terminie.

Nazwa	Miejscowość	Udział w kapitale (%)	Bilans/AWR ⁽¹⁾	Data docelowa
Banque LB Lux S.A.	Luksemburg	100 ⁽²⁾	6 441,3/[...]	[...]
DKB Immobilien AG	Berlin	100		2012 ⁽³⁾
KGE Kommunalgrund ⁽⁴⁾	Monachium	100		[...]
Stadtwerke Cottbus GmbH	Chociebuż	74,9		[...]
[...]	[...]	[...]		[...]
GBW AG ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾	Monachium	91,93		[...]
Landesbank Saar	Saarbrücken	75	[...] ⁽⁷⁾	2010 ⁽⁸⁾
LB(Swiss) Privatbank AG	Zurych	50 %		2009
MKB Bank Zrt (koncern)	Budapeszt	89,89 %	9 360,9/[...]	[...]
DekaBank	Frankfurt nad Menem	3,09 %		2011
Deutsche Lufthansa AG	Kolonia	1,98 %		2013

Nazwa	Miejscowość	Udział w kapitale (%)	Bilans/AWR ⁽¹⁾	Data docelowa
KGAL GmbH & Co. KG	Grünwald	30 % ⁽⁹⁾		[...]
LBS Bayern ⁽¹⁰⁾	Monachium	100 %	[...]/[...]	2012

⁽¹⁾ Wartości rzeczywiste na dzień 31 grudnia 2011 r.

⁽²⁾ W celu przygotowania do zbycia Banque LB Lux SA BayernLB nabył 25 % część w tym udziale należącą do Helaba i w zamian zbył swój udział w LB (Swiss) Privatbank AG na rzecz Helaba, który już posiada 50 % części tego udziału. Odpowiednią umowę kupna podpisano w dniu 23 października 2009 r.; dnia 21 grudnia 2009 r. odbyło się zamknięcie transakcji.

⁽³⁾ Zamknięcie dnia 27 marca 2012 r.

⁽⁴⁾ Udział nieskonsolidowany.

⁽⁵⁾ Nabywca tego udziału w spółce może być zobowiązany do dotrzymania i zachowania obowiązujących wytycznych społecznych Grupy GBW oraz dodatkowych warunków socjalnych, które były stosowane w porównywalnych transakcjach.

⁽⁶⁾ Zgodnie z warunkiem określonym przez Komisję Europejską wszystkie udziały w GBW AG zostaną sprzedane w ramach procedury przetargowej zgodnej z zasadami konkurencji. Rząd federalny przyjmuje do wiadomości, że nabycie przez kraj związkowy Bawaria w ramach procedury przetargowej wymagałoby dalszego sprawdzenia pod względem pomocy państwa.

⁽⁷⁾ Wartość księgową udziału w grudniu 2011 r.

⁽⁸⁾ Do dnia 22 czerwca 2010 r. BayernLB dokonał zbycia udziału w wysokości 25,2 % kapitału statutowego SaarLB na rzecz Kraju Związkowego Saara, skutkiem czego SaarLB nie jest już przedsiębiorstwem powiązaniem BayernLB w rozumieniu art. 271 ust. 2 kodeksu handlowego. [...]

⁽⁹⁾ Łącznie z udziałami posiadanymi za pośrednictwem KGAL Verwaltungs-GmbH.

⁽¹⁰⁾ Brak udziału w sensie technicznym.

12. Jeżeli udziały są objęte finansowaniem zewnętrznym („finansowanie wewnątrzgrupowe”) ze strony BayernLB, którego okres trwania może wykroczyć poza wskazaną datę zbycia, zbycie tych udziałów może [...] być przesunięte najpóźniej do [...] ⁽¹⁾, o ile BayernLB nie pozbędzie się tych udziałów wraz z danym finansowaniem zewnętrznym lub nie może uzyskać innego zabezpieczenia tego finansowania zewnętrznego pozostającego do uregulowania.
13. BayernLB może opóźnić zbycie wymienionych udziałów [...] najpóźniej do [...] ⁽¹⁾, jeżeli po wpłynięciu wiążących ofert okaże się, że oczekiwany z transakcji dochód ze zbycia jest niższy od aktualnej wartości księgowej udziału w sprawozdaniu finansowym BayernLB zgodnym z kodeksem handlowym lub mógłby prowadzić do strat w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zgodnie z MSSF.
14. BayernLB może, za zgodą Komisji [...], opóźnić zbycie wymienionych udziałów najpóźniej do [...] ⁽¹⁾, jeżeli wykaże, że ze względu na ramowe warunki makroekonomiczne zbycie nie jest możliwe lub jest możliwe jedynie przy warunkach odpowiadających „gwałtownej wyprzedaży”.
15. BayernLB może opóźnić pełne zbycie pozostałej mu części udziałów w spółce [...] najpóźniej do [...] ⁽²⁾, o ile dowiedzie, że z przyczyn ekonomicznych lub prawnych we wskazanym terminie mógł sprzedać jedynie pakiet większościowy danego udziału i to już uczynił.
16. Dochody ze zbycia udziałów BayernLB będą – o ile przekraczają przewidzianą wartość księgową i w ten sposób powodują przekroczenie zaplanowanego wyniku okresowego – w pełni przeznaczane na finansowanie planu restrukturyzacji BayernLB, a więc, w ramach postanowienia w załączniku II pkt 3, w pełni zwracane na rzecz kraju związkowego Bawaria.
17. Istniejąca działalność udziałów, które nie zostały zbyte w określonym terminie, wygasa po tym czasie wraz z terminem zapadalności transakcji bazowej. Nie dopuszcza się żadnej nowej działalności.

D. POZOSTAŁE ZASADY POSTĘPOWANIA/ŁAD KORPORACYJNY

18. **[Reklama]** BayernLB nie może wykorzystywać przyznania środków pomocy lub jakiegokolwiek wynikającej z tych środków przewagi nad konkurentami do celów reklamowych.
19. **[Ograniczenie wzrostu zewnętrznego]** Bez zgody Komisji zabrania się rozszerzania działalności wskutek przejścia kontroli nad innym przedsiębiorstwem, jeżeli cena zakupu przekracza [0–2 mln] EUR (brak wzrostu zewnętrznego). Transakcji zamiany długu na kapitał własny i innych zwykłych środków zarządzania wierzycielnościami nie należy uważać za rozszerzenie działalności, chyba że są realizowane w celu obejścia ograniczenia wzrostu, o którym mowa w zdaniu pierwszym.

⁽¹⁾ MKB jest w tym zakresie przypadkiem szczególnym [...].

⁽²⁾ MKB jest w tym zakresie przypadkiem szczególnym [...].

20. **[Transakcje na własny rachunek]** BayernLB ma zakończyć działalność związaną z transakcjami przeprowadzonymi na własny rachunek. Oznacza to, że BayernLB będzie realizować tylko transakcje handlowe wskazane w jego portfelu handlowym, realizowane w celu a) akceptowania, przenoszenia i wykonywania zleceń sprzedaży i kupna otrzymywanych od klientów i bezpośrednio odnoszących się do nich instrumentów zabezpieczających (tj. obrotu instrumentami finansowymi w ramach świadczenia usługi, do maksymalnej wartości mierzonej jako wartość narażona na ryzyko zmian ceny rynkowej w wysokości [0–50] mln EUR dziennie, przy poziomie ufności wynoszącym 99 %), lub b) zarządzania płynnością oraz aktywami i pasywami (odsetki, kursy walut, zarządzanie rezerwą płynności, zarządzanie zasobami zabezpieczeń dla refinansowania zabezpieczonego), lub c) ekonomicznego przeniesienia pozycji bilansowych na Jednostkę Restrukturyzacji lub na podmioty trzecie. W żadnym wypadku BayernLB nie będzie prowadzić działalności gospodarczej nastawionej wyłącznie na zysk, oprócz celów wymienionych w lit. a), b) lub c).
21. **[Gwarancje dotyczące ładu korporacyjnego]** Zarząd BayernLB jest niezależny w swojej codziennej i operacyjnej działalności i odpowiada jedynie przed przedsiębiorstwem. Niedopuszczalne jest przyjmowanie instrukcji ani od rady administracyjnej, ani od zgromadzenia ogólnego. Funkcje nadzorcze i monitorujące zostaną zgromadzone w radzie administracyjnej (przyszła nazwa: rada nadzorcza); w przypadku operacji o zasadniczym znaczeniu obowiązują zwyczajowe warunki zatwierdzenia przez radę nadzorczą, zgodnie z prawem spółek. Ponadto BayernLB podlega nadzorowi prawnemu ze strony swojego organu nadzorującego oraz nadzorowi bankowemu ze strony BaFin oraz Bundesbanku.
- Dotychczasową radę administracyjną BayernLB przekształca się w zmniejszoną radę nadzorczą, z jeszcze większym udziałem członków zewnętrznych. W tym zakresie przyjmuje się następujące środki, które wymagają wdrożenia najpóźniej do dnia 30 czerwca 2013 r.:
- a) wszyscy członkowie rady nadzorczej muszą posiadać kwalifikacje określone w art. 36 ust. 3 zdanie pierwsze niemieckiej ustawy o bankowości. Posiadają oni takie kwalifikacje, jeżeli są wiarygodni oraz mają wymaganą wiedzę specjalistyczną do sprawowania funkcji nadzorczych określonych w przepisach oraz do oceny i monitorowania transakcji handlowych przeprowadzanych przez BayernLB;
 - b) połowa miejsc przysługujących udziałowcom w radzie nadzorczej zostanie obsadzona przez zewnętrznych ekspertów;
 - c) do końca okresu restrukturyzacji stanowisko przewodniczącego rady nadzorczej będzie zajmować osoba należąca do rady administracyjnej zgodnie z pkt 21 lit. b) (ekspert zewnętrzny). Po tym okresie przewodniczący rady nadzorczej będzie mianowany zgodnie z procedurą przewidzianą niemieckimi lub europejskimi przepisami dotyczącymi spółek akcyjnych;
 - d) ponadto zapewnia się, że miejsca przysługujące udziałowcom nie będą już automatycznie obsadzone zgodnie ze stanowiskiem osób u udziałowców (ustanie „obsadzania członkami z urodzenia”);
 - e) rada nadzorcza utworzy Komitet Kontroli i Komitet Ryzyka. Odpowiednio stosuje się postanowienia pkt 21 lit. a)–d);
 - f) zapewnia się, że Landesbank prowadzi działalność w oparciu o kryteria ekonomiczne oraz że musi uwzględniać przy tym zadania realizowane przez Landesbank.
22. W relacjach między bankiem i właścicielami stosuje się obowiązującą między spółką kapitałową i jej akcjonariuszami typową zasadę zachowania warunków rynkowych. Majątek może być przekazywany na rzecz właścicieli, z wyjątkiem możliwości spłaty przyznanej pomocy, jedynie w formie zysku bilansowego, obniżenia kapitału i nadwyżki likwidacyjnej; pozostaje to bez uszczerbku dla działań strukturalnych w odniesieniu do jednostek niesamodzielnych wewnątrz BayernLB.
23. **[Wynagrodzenie dla organów, pracowników oraz głównych agentów]** BayernLB musi zweryfikować efekt zachęty oraz właściwy charakter swoich systemów wynagrodzeń oraz zagwarantować – z wykorzystaniem możliwości dostępnych na gruncie prawa cywilnego – że nie powodują one narażenia na nieuzasadnione ryzyko, są ukierunkowane na zrównoważone i długoterminowe cele spółki oraz są przejrzyste. Łączne wynagrodzenie członków organów oraz pracowników szczebla kierowniczego ogranicza się do odpowiedniego poziomu. Wynagrodzenie pieniężne przekraczające 500 000 euro rocznie uznaje się tu zasadniczo za nieodpowiednie. Ograniczenie, o którym mowa w zdaniach drugim i trzecim, obowiązuje, póki BayernLB nie dokona łącznych spłat, o których mowa w załączniku II pkt 2 i 3, w łącznej wysokości [...] mln EUR. Ponadto ograniczenie, o którym mowa w zdaniach drugim i trzecim, zgodnie z którym wynagrodzenie pieniężne przekraczające [...] euro rocznie zasadniczo uznaje się za nieodpowiednie, obowiązuje, póki BayernLB nie dokona jednorazowej spłaty z tytułu wycofania, o której mowa w załączniku II pkt 2, oraz płatności, o których mowa w załączniku II pkt 3, w łącznej wysokości [...] mln EUR ⁽¹⁾.
24. Korzystając z możliwości dostępnych w prawie cywilnym, BayernLB będzie wynagradzać swoje organy, swoich pracowników i głównych agentów zgodnie z następującymi zasadami:
- a) jego pracownicy i główni agenci nie mogą otrzymywać żadnych niewłaściwych wynagrodzeń, składników wynagrodzeń, premii ani żadnych innych niewłaściwych korzyści;

⁽¹⁾ Po uzyskaniu informacji od powiernika monitorującego bank może odpowiednio dopasować określone w pkt 23 limity rocznego wynagrodzenia pieniężnego do stopy inflacji w Niemczech.

- b) wynagrodzenia wypłacane przedstawicielom BayernLB i jego pracownikom na stanowiskach kierowniczych muszą być ograniczone do właściwego poziomu (por. pkt 23 powyżej), ze szczególnym uwzględnieniem:
- wkładu danej osoby w kondycję gospodarczą BayernLB, w szczególności w kontekście wcześniejszych strategii handlowych i zarządzania ryzykiem oraz
 - konieczności stosowania systemu wynagrodzeń na zasadach rynkowych, tak aby możliwe było zatrudnianie szczególnie odpowiednich osób, które mogą przyczynić się do osiągnięcia trwałego wzrostu gospodarczego.
25. **[Inne zasady postępowania]** Strategia handlowa BayernLB musi być ostrożna, prawidłowa oraz ukierunkowana na trwałą rozwój. W tym celu BayernLB w szczególności opracuje roczny plan finansowania i dostosuje do niego swoją strategię handlową. W ramach działalności w zakresie udzielania kredytów i inwestycji BayernLB uwzględni zapotrzebowanie gospodarki na kredyty, w szczególności w odniesieniu do średnich przedsiębiorstw poprzez ustanowienie powszechnie stosowanych na rynku i zgodnych warunków.
26. **[Przejrzystość]** Podczas wdrażania decyzji Komisja ma nieograniczony dostęp do wszystkich informacji niezbędnych do monitorowania procesu wdrażania. Komisja może zwrócić się do BayernLB z żądaniem wyjaśnień i uściśleń. Niemcy i BayernLB podejmują ścisłą współpracę z Komisją w odpowiedzi na wszelkie zapytania związane z monitorowaniem i wdrażaniem niniejszej decyzji.
27. **[Zakaz obsługi kapitału hybrydowego]** BayernLB będzie przestrzegał zakazu obsługi kapitału hybrydowego. BayernLB będzie obsługiwał kapitał hybrydowy (np. ciche udziały i certyfikaty uprawniające do udziału w zyskach) jedynie wówczas, gdy jest do tego zobowiązany również bez likwidacji rezerw oraz pozycji specjalnej, zgodnie z art. 340 f/g kodeksu handlowego. [...]
28. **[Zakaz wypłaty dywidendy]** W celu wypełnienia zobowiązań dotyczących płatności BayernLB będzie przestrzegał zakazu wypłaty dywidendy. Do zakończenia roku obrachunkowego kończącego się w dniu 31 grudnia 2018 r. BayernLB nie wypłaca żadnej dywidendy. Pozostaje to bez uszczerbku dla płatności, o których mowa w załączniku II pkt 2 i 3.

E. WKŁAD BAYERISCHE SPARKASSEN (BAWARSKICH KAS OSZCZĘDNOŚCIOWYCH)

29. **[Przekształcenie cichych udziałów oraz nabycie LBS Bayern]** Bawarskie kasy oszczędnościowe wyrażają gotowość udziału w obciążeniach związanych z restrukturyzacją BayernLB poprzez zakup LBS oraz przekształcenie swoich cichych udziałów, w łącznej kwocie w wysokości 1,65 mld EUR.

Ta kwota składa się z:

- a) **nabycia LBS:** Związek Kas Oszczędnościowych Bawarii nabywa całość LBS za cenę zakupu wynoszącą 818,3 mln EUR. Terminem nabycia (przejęcia własności i wpłaty ceny nabycia) jest [...]. Dochód za rok obrachunkowy 2012 przysługuje BayernLB;
- b) **przekształcenia cichych udziałów:** wszystkie bezterminowe ciche udziały kas oszczędnościowych w BayernLB podlegają spłacie w wartości nominalnej wynoszącej ok. [770–810] mln EUR. W zamian Związek Kas Oszczędnościowych Bawarii dokona w BayernLB Holding AG subskrypcji podwyższenia kapitału w wysokości [810–840] mln EUR. Najwcześniejszym terminem spłaty cichych udziałów i podwyższenia kapitału jest [...], a najpóźniejszym – [...]. Nowe udziały Związku Kas Oszczędnościowych określa się na podstawie wartości przedsiębiorstwa BayernLB Holding AG, obliczonej zgodnie ze standardem wyceny IDW S1 w momencie podwyższenia kapitału. Kwota udziału Związku Kas Oszczędnościowych może wynosić maksymalnie 25 %, przy czym w każdym razie musi być niższa od mniejszości blokującej (25 % + jeden głos) ⁽¹⁾.

F. BAYERNLABO

30. **[Kapitał BayernLabo]** Biorąc pod uwagę zmiany w zakresie prawa nadzoru ostrożnościowego dotyczące jakości kapitału banków (pakiet Bazylea III) oraz odpowiednie zalecenia BaFin, uregulowania dotyczące kapitału własnego BayernLabo zostaną dopasowane w zakresie wymaganym na podstawie rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych (CRR), aby zapewnić, że kapitał własny BayernLabo, ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym MSSF BayernLB, stanowi kapitał podstawowy Tier I również zgodnie z nowymi wymogami CRR. Wynagrodzenie zmienia się w zgodzie z wymogami CRR wynagrodzenie jak od kapitału akcyjnego (tj. dywidendy); rezygnuje się z ograniczenia kapitału własnego do zabezpieczenia działalności BayernLabo. Kwota częściowa w wysokości 1 mld EUR, która nie jest niezbędna do kontynuowania prowadzenia działalności w obecnym zakresie zgodnie z aktualnymi planami BayernLabo, zostanie jednocześnie przeksięgowana do głównej części banku. Cele statutowe majątku pozostającego w BayernLabo (w tym majątku celowego i w związku z tym zarazem wkładu celowego) zachowuje się w dotychczasowym zakresie, aby możliwe było kontynuowanie bez przeszkód zleconego wsparcia.

⁽¹⁾ Alternatywnie ciche udziały można również przekształcić w kapitał własny, bez konieczności jego spłaty i następnie ponownego wniesienia.

G. WYNAGRODZENIE Z TYTUŁU GWARANCJI/WYCOFANIA

31. **[Wynagrodzenie z tytułu gwarancji/wycofania]** Zawartą w dniu 19 grudnia 2008 r. umowę między krajem związkowym Bawaria a BayernLB w sprawie udzielenia gwarancji („umowę gwarancyjną”) zmienia się w oparciu o założenie, że różnica między ceną przejęcia a rzeczywistą wartością ekonomiczną portfela zabezpieczonego umową gwarancji wynosi 1,96 mld EUR, lub uzupełnia w celu realizacji następujących zobowiązań.
32. **[Premia całkowita]** Bank wypłaca roczną premię całkowitą z tytułu gwarancji ze skutkiem wstecznym od dnia 1 stycznia 2010 r. w wysokości 200 mln EUR rocznie. Ta premia całkowita składa się z:
- premier podstawowej w wysokości 6,25 % początkowego skutku ulgi w kapitale (na dzień 31 grudnia 2008 r.) w wysokości 1,28 mld EUR, tzn. 80 mln EUR rocznie;
 - dotodkowej premii rocznej w wysokości 3,75 % częściowej kwoty gwarancji w wysokości ok. 2 mld EUR, tzn. 75 mln EUR rocznie do 2015 r.; oraz
 - płatności specjalnej w wysokości 45 mln EUR rocznie, płatnej do 2015 r.

H. SPŁATA CICHEGO UDZIAŁU KRAJU ZWIĄZKOWEGO W WYS. 3 MLD EUR

33. **[Redukcja dalszych pozycji ryzyka]** W celu pełnego zwrotu cichego udziału kraju związkowego Bawaria do 2017 r. BayernLB zobowiązuje się do redukcji dodatkowych pozycji ryzyka do 2017 r. w łącznej wysokości 10 mld EUR, dzielącej się w podany poniżej sposób na poszczególne obszary działalności, przy czym nie zwraca się uwagi na odchylenie w wysokości [10–15] %, o ile osiągnięte zostanie łączne zmniejszenie w wysokości 10 mld EUR ⁽¹⁾:
- segment klientów korporacyjnych, klientów średniej wielkości i klientów prywatnych: [...] %,
 - segment nieruchomości, kas oszczędnościowych i związków: [...] %,
 - segment rynków: [...] %,
 - jednostka restrukturyzacji: [...] %.

Jeżeli w związku z tym dojdzie do dalszego ograniczenia działalności, nie zalicza się jej do redukcji sumy bilansowej, o której mowa w pkt 4. Jeżeli wspomniana redukcja pozycji ryzyka doprowadzi do spadku dochodów, bank skompensuje ten spadek poprzez zmniejszenie kosztów w odpowiedniej wysokości.

Bank zobowiązuje się do zlecenia na początku roku obrachunkowego [...] przeprowadzenia „kontroli śródkresowej” stanu realizacji tego zobowiązania na podstawie sprawozdań powiernika monitorującego. Jeżeli na podstawie sprawozdania śródkresowego Komisja stwierdzi, że BayernLB prawdopodobnie nie osiągnie wymaganej redukcji pozycji ryzyka do końca roku obrachunkowego 2017, BayernLB powinien ponownie zgłosić tę zmianę, o ile nie wynika ona z nowych okoliczności w zakresie nadzoru ostrożnościowego lub sytuacji makroekonomicznej.

⁽¹⁾ Zgodnie z terminem zgłoszenia do Komisji w dniu 14 czerwca 2012 r.; zob. w tym zakresie uzupełniająco rozważania w planie restrukturyzacji, sekcja 6.20.2.

ZAŁĄCZNIK II

WYMAGANIA

1. **[Spłaty]** BayernLB jest zobowiązany (o ile to konieczne, za pośrednictwem BayernLB Holding AG) do dokonania jednorazowej płatności na rzecz kraju związkowego Bawaria w wysokości 1,24 mld EUR („jednorazowa płatność z tytułu wycofania”) oraz do spłaty kapitału własnego, uzyskanego jako pomoc w latach 2008–2009 w formie cichego udziału, w wysokości 3 mld EUR („spłata pomocy”).
2. Jednorazowa płatność z tytułu wycofania w wysokości 1,24 mld EUR zostanie spłacona w następujących transzach:
[...]
Jeżeli właściwy organ nadzorujący stwierdzi, że kapitał własny, wynikający z bilansowania wartości nominalnych majątku celowego BayernLabo, uznaje się również z punktu widzenia nadzoru ostrożnościowego w całości lub w części za kapitał podstawowy Tier 1, najbliższa transza „jednorazowej płatności z tytułu wycofania” ulega zwiększeniu o tę kwotę; w takim przypadku dalszy plan płatności dostosowuje się zgodnie z tabelą 11.
3. Spłata pomocy w wysokości 3 mld EUR zostanie wykonana w następujących transzach:
[...]
Ponadto pozostałe do spłaty części cichego udziału w wysokości [...] mln EUR należy spłacić na rzecz kraju związkowego Bawaria do 2017 r. poprzez uwolnienie kapitału, zgodnie z załącznikiem I pkt 33.
4. **[Przesunięcie obowiązku spłaty]** Jeżeli organ nadzorujący BayernLB zabroni płatności, o której mowa w pkt 2, lub nie udzieli zgody na spłatę, o której mowa w pkt 3, przewidziane w tych punktach spłaty zostają zawieszane. W takim przypadku dany obowiązek dokonania płatności zostaje zawieszony, póki organ nadzorujący nie udzieli zgody na spłatę lub jej ponownie nie zabroni. Jeżeli spłata uprzednio zawieszonej kwoty nie uzyska zgody lub ponownie zostanie zakazana w kolejnym roku, rząd federalny przedłoży Komisji zmieniony plan restrukturyzacji, który zasadniczo powinien zawierać dodatkowe środki wyrównawcze, np. w formie dalszego zmniejszenia sumy bilansowej.

ZAŁĄCZNIK III

DALSZE ZMNIEJSZENIE UDZIAŁÓW

Poniższe udziały zostaną lub zostały zbyte przez BayernLB, zgodnie z załącznikiem I pkt 11, we wskazanym terminie ⁽¹⁾:

	Udział	Wielkość udziałów (%)	Przeprowadzone/planowane wyjście
1	gewerbegrund Holding GmbH i.L.	100,0	2008
2	Hypo Alpe-Adria-Bank International AG (HGAA)	67,1	2009
3	Kraftwerksgesellschaft Völklingen Geschäftsführ.-GmbH	38,0	2009
4	SCI du 203 Faubourg Saint Honoré	100,0	2009
5	Vulcain Energie	10,0	2009
6	Bayerische Beamtenkrankenkasse AG	1,0	2010
7	Bayerische Landesbrandversicherung AG	1,0	2010
8	Bayerische Versicherungsverband Vers.-AG	1,0	2010
9	BayernLB Corporate Advisers GmbH i.L.	100,0	2010
10	Central 1 Credit Union	0,0 (*)	2010
11	Coast Capital Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
12	Credit Union Central of British Columbia	0,0 (*)	2010
13	Energy & Commodity Services GmbH i.L.	100,0 %	2010
14	Envision Credit Union	0,0 (*)	2010
15	Gulf and Fraser Fisherman's Credit Union	0,0 (*)	2010
16	GZ-Holdinggesellschaft mbH i.L.	100,0	2010
17	Island Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
18	IZB SOFT Verwaltungs-GmbH & Co. KG	25,1	2010
19	Meridian Credit Union	0,0 (*)	2010
20	MKB Általános Biztosító Zrt.	25,0	2010
21	Schlemmermeyer GmbH & Co. KG	20,0	2010
22	Valley First Credit Union	0,0 (*)	2010
23	MKB Életbiztosító Zrt.	25,0	2010
24	Vancouver City Savings Credit Union	0,0 (*)	2010

⁽¹⁾ Niektóre z przewidzianych do wyjścia udziałów są jedynie częściowo zamienne (zob. oznaczenie **), jeżeli bank nie może dysponować udziałami w sposób nieograniczony lub jeżeli nabywcami mogą być jedynie inni wspólnicy, zatem skuteczność operacji wyjścia jest uzależniona od ich gotowości do przejęcia (np. STR Brennerschienentransport lub European Energy Exchange).

	Udział	Wielkość udziałów (%)	Przeprowadzone/planowane wyjście
25	Münchener Gesellschaft für Stadterneuerung mbH	3,5 %	2010
26	North Shore Credit Union	0,0 (*)	2010
27	Westminster Savings Credit Union	0,0 (*)	2010
28	BLB-Grundbesitz-Verwaltungsges. mbH i.L.	100,0	2011
29	German Centre (Shanghai) Limited i.L.	100,0	2011
30	IZB SOFT-Beteiligungs-GmbH	25,1	2011
31	Groupement d'Interet Economique (GIE) Spring Rain	100,0	2011
32	[...]	[...]	[...]
33	[...]	[...]	[...]
34	[...]	[...]	[...]
35	[...]	[...]	[...]
36	Mietdienst Ges. f. Investitionsgüterleasing mbH & Co.	5,0	2012
37	[...]	[...]	[...]
38	First Calgary Savings & Credit Union Ltd.	0,0 (*)	2012
39	First West Credit Union	0,0 (*)	2012
40	Interior Savings Credit Union	0,0 (*)	2012
41	KSP Unternehmensverwaltungsgesellschaft mbH i.L.	43,0	2012
42	[...]	[...]	[...]
43	[...]	[...]	[...]
44	[...]	[...]	[...]
45	[...]	[...]	[...]
46	[...]	[...]	[...]
47	[...]	[...]	[...]
48	[...]	[...]	[...]
49	[...]	[...]	[...]
50	SIACON GmbH i.L.	50,0	2013
51	[...]	[...]	[...]

(*) Błąd zaokrąglenia, udział mniejszościowy.